

Campusutvikling Elverum

- aktuelle studier med folkehelse relaterte profil

Forprosjektfase 1
2005

Inger Lise Elvehøy, Wenke Moldjord, Per Egil Knutsen,
Kari Kvigne og Lilja Palovara Sjøberg

Forord

Dekanen ved HSE og dekanen ved LUNA har som oppfølging av høgskolestyrets vedtak HS 2005/61 Campus forprosjektfase 1, oppnevnt følgende arbeidsgruppe:

Wenke Moldjord (HSE) leder av arbeidsgruppa
 Kari Kvigne(HSE)
 En representant oppnevnt av NSF (HSE)
 Inger Lise Elvehøy (LUNA –Elverum)
 Per Egil Knudsen (LUNA –Elverum)
 Lilja P. Sjøberg (LUNA –Elverum)

Gruppa har hatt fem arbeidsmøter. Utenom disse møtene har medlemmene jobbet individuelt. Tidsrammen for arbeidet var 10.oktober til 25.november 2005. NSF medlemmet fra HSE har ikke tiltrådt i gruppen

Arbeidsprosessen

Arbeidsprosessen har vært preget av kreativitet og et godt samarbeid.

Møtedato: 19.10.05 kl 12.00 – 16.00 Tema: Diskusjon om forståelsen av mandatet og idemyldring. Deltakere: Lilja Palovaara, Inger Lise Elvehøy, Per Egil Knudsen, Kari Kvigne og Wenke Moldjord

Møtedato:31.10.05 kl 13.30 – 16.30 Tema: Diskusjon av utarbeidede skisseforslag og foreliggende studieplane. Deltakere: Inger Lise Elvehøy, Per Egil Knudsen, Kari Kvigne og Wenke Moldjord

Møtedato: 02.11.05 kl. 13.00 -15.00 Møte med ansatte på Institutt for idrettsfag. Tema: Gjensidig informasjon og felles diskusjon. Deltakere: Ansatte ved idrettsinstituttet, Inger Lise Elvehøy, Lilja Palovaara, Kari Kvigne og Wenke Moldjord

Møtedato: 08.11.05 kl. 09.00 -12.00 Tema: Diskusjon av utarbeidede skisser og fordeling av arbeid mht. finpusning og beskrivelser. Deltakere: Inger Lise Elvehøy, Lilja Palovaara, Kari Kvigne og Wenke Moldjord

Møtedato: 10.11.05 kl. 13.00 – 14.30 møte med Bente Skogvang og Eivind Skille fra Institutt for idrettsfag. Tema: Informasjon og rådgivning i forhold til spesielle studier som gis ved institutt for idrettsfag.

Møtedato: 21.11.05 kl.12.00 – 15.30 Tema: Diskusjon av rapportutkast. Tilstede: Inger Lise Elvehøy, Lilja Palovaara, Per Egil Knudsen, Kari Kvigne og Wenke Moldjord

I et fellesmøte mellom LUNA, Idrettsinstituttet og HSE den 11.11.05 vedrørende framtidig organisering av Campus Elverum, ble det gitt en foreløpig rapport om arbeidet i gruppen

.....
 Inger Lise Elvehøy

.....
 Lilja P. Sjøberg

.....
 Kari Kvigne

.....
 Per Egil Knudsen

.....
 Wenche Moldjord

Innholdsfortegnelse

Sammendrag og anbefalinger	2
1.0 Innledning.....	4
1.1 Mandat.....	4
1.2 Forståelse av oppdraget.....	4
2.0 Folkehelse som overbyggende profil for Campus Elverum.....	6
3.0 Nåværende studier ved studiested Elverum	8
3.1 Vedtatte studieprogram for LUNA- Elverum 2006-2007	8
3.1.2 Årsstudier ved LUNA- Elverum	8
3.1.3 Flerårige utdanninger Institutt for idrett:.....	8
3.1.3 Årsstudier ved Institutt for idrett	8
3.1.4 Flerårige studier ved HSE:	8
3.1.5 Årsstudier ved HSE.....	8
3.1.6 Masterstudier ved HSE.....	9
3.2 Studier med folkehelseprofil i Campus Elverum	9
3.2.2 Brukerveiledning	10
3.2.3 Entreprenørskap i skole og samfunn	10
3.2.4 Folkehelse	11
3.2.5 Helsepedagogikk	11
3.2.6 Hverdagslivet og helse	12
3.2.7 Kosthold og helse	14
3.2.8 Psykososial helse hos barn og unge i et kultur- og kjønnsperspektiv	15
3.2.9 Kroppsøving 1	17
3.2.10 Kroppsøving 2	17
3.2.11 Ledelse innen barn- og ungdomsarbeid i et kultur- og kjønnsperspektiv	18
3.2.12 Livsstilssykdommer hos barn og unge – forebygging og behandling.....	19
3.2.13 Matematikk og uteskole	21
3.2.14 ”Musikk på tvers”.....	21
3.2.15 Sosialpedagogikk 1	22
3.2.16 Sosialpedagogikk 2	23
3.2.17 Voksenpedagogikk	24
3.3 Årstudier 60 studiepoeng	24
3.3.1 Friluftsliv	24
3.3.2 Humanbiologi/menneskets anatomi og fysiologi	25
3.3.3 Idrett	25
3.3.4 Kulturforståelse	26
3.3.5 Mat og helse	26
3.3.6 Tverrfaglig videreutdanning i psykisk helsearbeid	27
3.3.7 Tverrfaglig videreutdanning i rehabilitering.....	26
3.3.8 Tverrfaglig videreutdanning i rus, rusavhengighet og psykisklidelse.....	28
3.3.9 Utepedagogikk	29
3.4 Bachelorstudier 180 studiepoeng	29
3.4.1 Bachelor i Ernæring	29
3.4.2 Bachelor ”Fire elementer” Det musiske menneske i et olkehelseperspektiv	30
3.4.3 Bachelor i friluftsliv og entreprenørskap	30
3.4.4 Bachelor i mat, kultur og entreprenørskap	31
3.4.5 Bachelor oppvekst, kultur og helse	32
3.4.6 Bachelor i Oppvekst og helse	32

3.4.7 Bachelor i rehabilitering med vekt på fysisk aktivitet.....	34
3.4.8 Bachelor i rekreasjon og helsefremmende arbeid	33
3.4.9 Fri bachelor + PPU	34
3.5 Master.....	34
3.5.1 Nordisk master i ”Outdoor Education for Health and Learning”	34
4.0 Prioritering av studier og begrunnelse for disse.....	35
4.1 De foreslåtte studiene i lys av strategiske kriterier.....	36
4.2 Prioritering av studietilbud.....	38
5.0 Fagkompetansen i Campus Elverum.....	40
5.1 Fagmiljøet ved HSE	40
5.2 Fagmiljøet ved institutt for idrett	40
5.3 Fagmiljøet ved LUNA-Elverum:	40
Referanseliste:	41

VEDLEGG : 1-24

Sammendrag og anbefalinger

I denne rapporten er det foreslått en rekke studieprogram fra 15 studiepoengs omfang og oppover til masterprogram. De fleste av de foreslåtte studiene vil være aktuelle som spesialiseringsstudier for 3. og 4. året i allmennlærer utdanningen, men studiene kan også være aktuelle som videreutdanningstilbud for både lærere og ulike typer helsepersonell. Studiene kan også settes sammen til årsstudier, som igjen kan utgjøre deler av bachelorutdanninger.

Noen av de beskrevne studier studieprogram er aktuelle studier i dag og noen er godkjente fra neste studieår. Når disse er tatt med i denne rapporten er det fordi vi mener de vil være relevante i det framtidige Campus Elverum og fordi utvalget mener det er hensiktsmessig å gi en samlet oversikt over aktuelle studier med folkehelseprofil

Utvalget vil prioritere følgende studier fra skoleåret 2007/2008:

- Bachelor i oppvekst, kultur og helse
- Årsstudium i mat og helse
- Årsstudium i utepedagogikk
- Psykososial helse hos barn og unge i et kultur og kjønnsperspektiv
- Helsepedagogikk
- Folkehelse
- Brukerveiledning
- Ledelse innen barn og ungdomsarbeid i kultur og kjønnsperspektiv

En forutsetning for gjennomføring av de foreslåtte studietilbudene ved Campus Elverum er et bredt sammensatt fagmiljø med helsepersonell, pedagoger, personer med kompetanse innen naturfag, musikk, kunst, kultur, matematikk, ernæring/mat og helse, idrettsfag, samfunnsfag og organisasjon og ledelse.

Personell fra LUNA-E, Institutt for idrettsfag og HSE, bør i nært samarbeid utvikle et nytt Campus Elverum. I denne prosessen bør alle tre fagmiljøene stille likt.

Følgende studieprogram er presentert i rapporten:

- Vedtatte studieprogram for LUNA- Elverum 2006-2007

Studier med 15 studiepoeng

- Brukerveiledning
- Entreprenørskap i skole og samfunn
- Folkehelse
- Helsepedagogikk
- Hverdagsliv og helse
- Kosthold og helse
- Psykososial helse hos barn og unge i kultur og kjønnsperspektiv.

Studier med 30 studiepoeng

- Kroppsøving I og II
- Ledelse innen barn og ungdomsarbeid i et kultur og kjønnsperspektiv

- Livsstilssykdommer hos barn og unge – forebygging og behandling
- Matematikk og uteskole
- Musikk på tvers
- Sosialpedagogikk I og II
- Voksenpedagogikk

Studier med 60 studiepoeng.

- Friluftsliv
- Humanbiologi/menneskets anatomi og fysiologi
- Idrett
- Kulturforståelse
- Mat og helse
- Tverrfaglig videreutdanning i psykisk helsearbeid
- Tverrfaglig videreutdanning i rehabilitering
- Tverrfaglig videreutdanning i rus, rusavhengighet og psykiske lidelser.
- Utepedagogikk

Bachelorstudier 180 studiepoeng

- Ernæring
- ”Fire elementer” Det musiske menneske i et folkehelseperspektiv
- Friluftsliv og entreprenørskap
- Mat, kultur, entreprenørskap
- Oppvekst og helse
- Oppvekst, kultur og helse
- Rehabilitering med vekt på fysisk aktivitet
- Rekreasjon og helsefremmende

Masterstudier

- ”Outdoor Education for Health and Learning

1.0 Innledning

Utgangspunktet for nedsetting av utvalget, er vedtaket i høgskolestyret av 9. september 2005.

I vedtaket står følgende:

«Styret forutsetter at det skal utvikles et bredt studietilbud og et allsidig fagmiljø innenfor rammen av folkehelseprofilen. Det skal således tilrettelegges studietilbud med basis i lærerutdanningsmiljøet på Elverum, eksempelvis innenfor voksenpedagogikk, skolerettet bachelor, spesialiseringsfag (3. og 4. året i lærerutdanningen), PPU m.v»

Og videre: *«Det samlede aktivitetsnivået i Campus Elverum skal ikke reduseres fra dagens nivå,....., snarere skal ambisjonsnivået være å legge til rette for en økning i aktivitetsnivået ved å tilby nye utdanningstilbud med vekstpotensial»* (Protokoll fra Høgskolestyret).

1.1 Mandat

Arbeidsgruppen ble gitt følgende mandat

«Det skal utarbeides konkrete forslag til nye folkehelserelaterte studier, av minst 15 studiepoengs omfang, som kan være spesialiseringsfag (3. og 4. studieår) i allmennlærer utdanningen. Studietilbudene skal begrunnes i henhold til de strategiske kriterier som høgskolestyret har vedtatt for studieprogrammet ved HH, jf. sak 2005/1034. Forslagene skal settes opp i prioritert rekkefølge».

1.2 Forståelse av oppdraget

I oppdraget som HS har gitt til avdelingene, ligger det et ønske om å videreutvikle studiestedene, og ambisjonen er å legge til rette for en økning i aktivitetsnivået i Elverum ved å tilby nye utdanninger med et vekstpotensial.

Før vi kan se på aktuelle nye studier, og omfanget av rekrutteringsbehov for ikke å redusere aktivitetsnivået fra det som er i dag, er det nødvendig å få klarhet i hva som er aktivitetsnivået i Elverum er pr. i dag. Det har hersket noe usikkerhet med hensyn til hvor mange måltallsplasser det er ved studiested Elverum. Pr. oktober 2005 var det 653 studenter knyttet til LUNA-E, og av disse var 398 knyttet til lærerutdanningsprogram/fag (se vedlegg 1).

I sakspapirer til høgskolestyremøte den 15/11- 05, sak 81/2005, går det fram at det for studieåret 2006/2007 vil være mellom 964 og 959 måltallsplasser tilhørende Campus Elverum. Disse er fordelt som følger: HSE 644, Idrett 250, Sosialpedagogikk 10 og 60 frie måltallsplasser som skal disponeres til nye studier som erstatning for første år i allmennlærerutdanningen. I tillegg vil det være et sted mellom 200-250 studenter knyttet til LUNA-E, slik at det samlet i Elverum vil være ca. 1200 studenter.

De 60 frie måltallsplassene er for studieåret 2006/2007 fordelt på følgende måte: Master i mental health care: 30, Årsstudium i friluftsliv:20 og tverrfaglig årsstudium i rus, rusavhengighet og psykiske lidelser:10.

For studieåret 2007/2008 vil det overføres ytterligere 60 måltalls plasser fra LUNA-E til Campus Elverum, som erstatning for det andre studieår av allmennlærerutdanningen. Campus Elverum vil da ha ca. 1019 studenter, mens LUNA-E vil ha ca. 140-190 studenter i Elverum (de som startet sin 4-årige lærerutdanning ved LUNA-E, og som skal fullføre den her).

Ut ifra HS vedtak av 15/11-05 tar vi for gitt at disse 140-190 studie plassene forblir i Elverum, i tillegg til de 120 måltalls plassene som er vedtatt overført fra LUNA-E til Campus Elverum. Om lag 300 måltalls plasser skal fylles med nye studier dersom Campus Elverum skal ha ca. 1200 studenter, som er det nivået vi har i 2005.

Det skal en rekke studietilbud til for å rekruttere ca. 300 studenter til Campus Elverum. Vi er kjent med at det arbeides med å utvikle studieprogrammer på flere hold. Utvalget har forsøkt å få en oversikt over studietilbud som eksisterer i dag og som vi mener naturlig hører inn under folkehelseprofilen, og som bør tilbys videre. Videre har vi forsøkt å få oversikt over studier som er under planlegging. I tillegg har utvalget kommet med forslag til nye studier.

De fleste studier kan fungere både som spesialiseringsfag i allmennlærerutdanningen, som videreutdanning for lærere, sykepleiere og for andre grupper helsepersonell. Noen studier kan inngå som deler av en bachelorutdanning.

Utvalget oppfattet også at det av hensyn til den forholdsvis korte tidsfristen, kun var forventet at det skulle utarbeides en skisse over mulige og aktuelle studietilbud.

Gjennomarbeidingen av de ulike forslag til studietilbud er noe forskjellig. Noen studietilbud er på skissenivå, mens for andre foreligger det mer eller mindre gjennomarbeidede fag/studieplaner.

Utvalget er av den oppfatning at flere av eksisterende og pågående studietilbud kan være aktuelle som studietilbud i allmennlærerutdannings 3. og 4. år. Her foreligger det selvsagt konkret og gjennomprøvde fagplaner.

Til å utarbeide konkrete fag/studieplaner foreslår arbeidsgruppen at det nedsettes tverrfaglige grupper bestående av personell fra de forskjellige fagmiljøene i Campus Elverum.

Utfordringen for Campus Elverum blir å tenke nytt for å utvikle et livskraftig studiested. De viktigste bærebjelkene vil i utgangspunktet være Bachelorutdanningen i sykepleie, Master i Mental health care, samt årsstudier/videreutdanninger i sykepleie og de etablerte studiene innen kroppsøving (inkludert faglærerutdanningen), som har lange og gode tradisjoner i Elverum. Utover dette må det bygges opp en livskraftig fagmiljø og studieportefølje med utgangspunkt i den fagkompetansen som i dag finnes i lærerutdanningsmiljøet i LUNA-Elverum.

2.0 Folkehelse som overbyggende profil for Campus Elverum

”Med folkehelse menes helsetilstanden i en befolkning. Folkehelsen omfatter summen av individenes helse og fordelingen av ulike sykdommer innenfor de enkelte grupper” (NOU 1998:18).

Folkehelsevitenskap kan defineres som *”Studiet av hvordan faktorer i våre omgivelser påvirker menneskers helse og velvære. Det dreier seg om miljøspørsmål, sosiale forhold, faktorer som vi selv kan påvirke gjennom livsstil, men også helsetjenestens organisasjon og arbeidsmåter” (Nordiska hälsovårdhøgskolan 2004).*

Folkehelsearbeid er den praktiske tilrettelegging av folkehelsevitenskapelig kunnskap og defineres i The Acheson Report 1988 som:

”Vitenskapen og kunsten om hvordan sykdom kan forebygges, livet forlenges og helse fremmes igjennom organiserte samfunnsmessige tiltak” (Sitert av Hummelvoll 2003).

Stortingsmelding 16 - Resept for et sunnere Norge beskriver folkehelsearbeid slik:

”Folkehelsearbeid innebærer å svekke det som medfører helserisiko, og styrke det som bidrar til bedre helse. De negative påvirkningsfaktorene virker helsenedbrytende, enten det er ting vi spiser og drikker, eller de befinner seg i det sosiale eller fysiske miljøet rundt oss. Positive faktorer handler blant annet om styrkende faktorer i miljøet rundt oss, om vårt forhold til våre nærmeste og de nettverk vi inngår i, og i hvilken grad livet oppleves å ha mening og å være forutsigbart og håndterbart. Dette kan kalles beskyttelses- eller mestringsfaktorer og gir individer og grupper bærekraft og slitestyrke” (St.meld.nr.16/2002/2003:6).

Det er mange faktorer som påvirker helsen, kanskje mest synlig er helsetjenesten som reparerer, rehabiliterer og pleier mennesker. Det mest avgjørende for helsen er imidlertid individenes egne daglige valg og hvordan vi sammen innretter oss i samfunnet innenfor en rekke ulike områder. Derfor er det viktig å se sammenhengen mellom det enkelte individets og samfunnets ansvar og muligheter for å påvirke helsesituasjonen, og dette ansvar må bli synlig innenfor en rekke sektorer og politikkområder i samfunnet. For å lykkes med dette må det bygges omfattende allianser både mellom ulike offentlige instanser og mellom disse og det frivillige Norge (St.meld.nr.16/2002/2003:7-9). Derfor må folkehelsearbeid alltid være multidisiplinært, og baseres på mange vitenskapelige områder. Dette gjør folkehelsearbeidet komplekst og utfordrende og det er stort behov for en systematisk oppbygging og samling av kunnskap og kompetanse.

Folkehelsearbeid kan foregå langs to hovedstrategier: Sykdomsforebygging og helsefremmende arbeid.

Sykdomsforebygging har til formål å forhindre utvikling av sykdom. Primærforebygging innebærer å forhindre at sykdom oppstår blant friske mennesker. Sekundærforebygging innebærer å oppspore personer med de første tegn på sykdomsutvikling for å hindre utvikling av sykdom. Tertiær forebygging vil si å forebygge forverring av allerede oppstått sykdom, og å beholde funksjonsevnen hos den syke.

Helsefremmende arbeid er ifølge WHO (1986) et samlebegrep for prosesser som gjør det mulig for mennesker å ta kontroll over og forbedre sitt eget liv. Helsefremmende arbeid legger vekt på hverdagslivet, det sosiale fellesskap og maktforhold i spørsmål som angår helse (Hauge og Mittelmark 2003), og har fokus på salutogenese, det som holder oss friske.

Helsefremmende arbeid har derved et bredt siktemål, og handler om å styrke individuelle og sosiale forandringsprosesser som gjør det mulig å leve sunnere. Det er derfor nødvendig å samle kompetanse fra flere fagmiljøer for å få til en faglig sterk høgskolecampus med en profilering innen folkehelsebegrep.

Skolen er en viktig arena for folkehelsearbeidet i befolkningen. Barn og unges livsførsel endrer seg på en måte som får store virkninger for fysisk og psykisk helse på kort og lang sikt. Strategi for barn og unges psykiske helse skal bidra til at omgivelsene, pårørende, skolen, fritidssektoren og hjelpeapparatet setter barn og unges egne ressurser og mestringsevne i sentrum. Dette er viktige forutsetninger for å forebygge at barn og unge utvikler psykiske lidelser. Målet er også at barn og unge som utvikler psykiske problemer, skal få et lokalt og individuelt tilrettelagt tilbud så tidlig som mulig (St.meld.nr.16 2002 – 2003: 54)

De forbyggende tiltakene som inngår i strategiplanen omhandler informasjonstiltak, styrking av forebyggende tjenester for barn og unge, tiltak i skolen, tiltak for å styrke kompetansen til personell som arbeider med barn og unge og tiltak for å styrke kunnskapsgrunnet. Det er også et mål at skolen skal bidra til mestring og være et positivt bidrag til barn og unges fysiske og psykiske helse. Dette vil særlig gjelde lærere i grunnskolen og helsepersonell. I Stortingsmeldingen presiseres betydningen av å ivareta kjønnsperspektivet i det forebyggende og helsefremmende arbeidet, og det å ha kvinneperspektiver på forebyggende og helsefremmende arbeid sees som en spesiell utfordring (St.meld.nr.16 2002 – 2003:117-125).

Folkehelsearbeidet handler ikke minst om hvordan utvikle gode og inkluderende lokalsamfunn, hvordan tilrettelegge for fysisk aktivitet i dagliglivet, hvordan kultur og helse henger sammen, og om skolene som helsefremmende arenaer.(St.meld. nr.16 2002 – 2003).

Dette er signaler utvalget har tatt i betraktning når det er forslått studier som kan være med å styrke det forebyggende og helsefremmende arbeide blant barn og unge.

I tillegg kommer anbefalingene som er gitt i campus Elverum rapport forprosjekt, hvor det bl.a. står på side 4 i kulepkt. 3:

”Campus Elverum skal bestå av alle helse-, sosial-, og idrettsfag, samt valgfrie deler i utdanninger som gis ved LUNA, og som naturlig hører inn under folkehelseprofilen”.

Utdanning av sykepleiere vil utgjøre en betydelig del av Campus Elverum. Det forebyggende og helsefremmende arbeidet er et sentralt aspekt i sykepleierutdanningen og i sykepleiens funksjon og arbeidsområde. Mange sykepleiere arbeider i forhold til barn og unge. En hovedfunksjon for sykepleiere er imidlertid pleie og omsorg av syke og hjelpetrequende mennesker, hvor lindring av lidelse og kurativ virksomhet er det mest sentrale.

Eldre mennesker utgjør en stor del av målgruppen innen sykepleien, noe det antas og bli mange flere av i årene framover. Det er også forebyggende elementer i arbeidet med eldre mennesker, som utdanning - og forskningsprofilen bør imøtekomme.

I mange situasjoner innen sykepleie til eldre og sykepleie i den kurative delen av helsetjenesten, kan imidlertid det helsefremmende og forebyggende arbeide synes noe søkt. Det vil like gjerne være snakk om status quo eller endog forverring i helsetilstanden – hvor pleie og omsorg er pasientens fremste behov. Utvalget vil hevde at selv om Campus Elverum skal ha en overordnet folkehelseprofil, må ikke lindring av lidelse og pleie og omsorg av syke og hjelpetrequende mennesker forringes, men tvert i mot ha en fremtredede plass både i utdannings- og forskningssammenheng.

3.0 Nåværende studier ved studiested Elverum

3.1 Vedtatte studieprogram for LUNA- Elverum 2006-2007

For studieåret 2006-2007 er de valgbare fagene for 3. og 4. års allmennlærerstudenter i LUNA vedtatt. Dersom det er ledige plasser på studiene, tilbys disse som videreutdanning til eksterne studenter. Totalt i LUNA er det tilbud om 28 ulike kurs av 30 studiepoengs omfang. Av de kursene vil følgende gå i Elverum:

• Mat og helse	30 studiepoeng
• KRL 2 (delt mellom Elverum og Hamar)	30 studiepoeng
• KRL 3 (delt mellom Elverum og Hamar)	30 studiepoeng
• Kroppsøving 1 *)	30 studiepoeng
• Kroppsøving *)	30 studiepoeng
• Kunst og håndverk 2	30 studiepoeng
• Matematikk 3	30 studiepoeng
• Musikk på tvers	30 studiepoeng
• Natur og miljøfag 1 (delt mellom Elverum og Hamar)	30 studiepoeng
• Natur og miljøfag 2 (delt mellom Elverum og Hamar)	30 studiepoeng
• Sosialpedagogikk1	30 studiepoeng
• Sosialpedagogikk 2	30 studiepoeng
• Årsstudium i kunst og håndverk	60 studiepoeng

*) Samordnes med øvrige idrettsfag.

3.1.2 Årsstudier ved LUNA- Elverum

- Praktisk pedagogisk utdanning (PPU) heltid og deltid 60 studiepoeng

3.1.3 Flerårige utdanninger Institutt for idrett:

- Bachelor faglærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag
- Bachelor idrett
- Bachelor rekreasjon og helsefremmende arbeid

3.1.3 Årsstudier ved Institutt for idrett

- Friluftsliv
- Idrett
- Sosialpedagogikk

3.1.4 Flerårige studier ved HSE:

- Bachelor i sykepleie

3.1.5 Årsstudier ved HSE

- Videreutdanning i psykisk helsearbeid

- Videreutdanning i kreftsykepleie
- Videreutdanning i anestesi-, intensiv-, og operasjonsykepleie (oppstart vår 2006)

3.1.6 Masterstudier ved HSE

Master i helsefremmende arbeid og omsorg i lokalsamfunnet (Samarbeid med Høgskolen i Gjøvik).

3.2 Studier med folkehelseprofil i Campus Elverum

3.2.1 Innledning

Arbeidsgruppen foreslår studier med folkehelseprofil av ulik varighet som er ment å kunne være et tilbud til allmennlærerstudenter i 3. og 4. år, men som samtidig også kan være interessante fordypnings- og/eller videreutdanningsstudier for andre yrkesgrupper.

Videre foreslås det mange bachelorløp. Disse løpene er bygget opp av årsstudier eller moduler i fag som også kan tilbys som spesialiseringsfag for lærerstudenter. Vi mener dette vil gi Campus Elverum en større fleksibilitet, og at det er med på å øke rekrutteringsgrunnlaget for de frittstående fagene.

Flere av BA-løpene fremstår også med en felles grunnmur, men hvor studenten kan velge retning eks. BA i oppvekst og kultur *eller* BA i oppvekst og helse, BA i rekreasjon og helsefremmende arbeid *eller* BA i mat og ernæring, rekreasjon og helse.

Å ha to retninger på et BA-løp tror vi kan bidra til å rekruttere flere studenter, samtidig som det vil koste oss lite ressursmessig. Dette vil også kunne bidra til å styrke fagmiljøene, fordi personer med ulik fagkompetanse vil kunne samarbeide på tvers av etablerte fagdisipliner.

For studier som skal kunne inngå som en del av en lærerutdanning, må vi forholde oss til de respektive lærerutdanningenes rammeplaner. I følge rammeplanen av 2003 skal den valgbare delen av allmennlærerutdanningen bestå av minst 60 eller 2x30 studiepoeng av grunnskolens undervisningsfag (Utdannings- og forskningsdepartementet, 2003). Normalt velger studentene disse fagene i det 3. året i sitt utdanningsløp. Det 4. året skal brukes til å studere enten grunnskolens fag eller *skolerelevante fag*, i et omfang av totalt 60 studiepoeng. Men dette kan være *enheter av ulikt omfang*

Vi har ikke rukket å sjekke ut om det er overlapping mellom de nye, foreslåtte kursene og eksisterende studieportefølge.

I det følgende presenteres forslag til studier av forskjellig omfang. Studiene er satt opp i alfabetisk rekkefølge, først studier med 15 og 30 studiepoeng. Deretter årsheter som utgjør 60 studiepoeng, så Bachelorstudier med 180 studiepoeng og tilslutt Masterstudium. Dette utgjør både nye og mer etablerte studier, derfor er forslagene til nye studier merket med*.

3.2.2 Brukerveiledning 15 studiepoeng *

Studiet er ment å tilbys som en del av videreutdanningen i folkehelse. Det vil også være mulig å samkjøre den felles delen som handler om veiledning, med veilederutdanningen HSE gir for å utdanne hovedveiledere til praksisundervisningen.

Hensikt og målgruppe

Målgruppen er studenter med bachelor eller tilsvarende innenfor helse- og sosialfag og pedagogiske utdanninger, samt andre relevante utdanninger for eksempel trygdeetatlige utdanninger.

Studenter på studiet skal oppdage og utvikle egen kompetanse i kommunikasjon, samhandling og veiledning i forhold til personer som har behov for å lære.

Innhold

Utdanningen vil bestå av to hoveddeler:

A Utvikling av kommunikasjon, samhandlings- og veiledningsferdigheter

B Bli kjent med faglige, juridiske og etiske spørsmål knyttet til brukerveiledning

Denne studieplanen er under utarbeidelse, se skisse, vedlegg 2

3.2.3 Entreprenørskap i skole og samfunn 15 studiepoeng *

Mål og hensikt

I Strategiplan for Entreprenørskap i utdanningen ”*Se mulighetene og gjør noe med dem*” (Kunnskapsdepartementet, nærings- og handelsdepartementet, kommunal- og regionaldepartementet, 2002) hevdes at en bevisst satsing på entreprenørskap i utdanning og opplæring på alle nivå i skoleverket vil bidra til en nyskapende kultur nasjonalt og lokalt.

Vårt studium har på dette grunnlaget som mål å gi studentene:

- kunnskap i og forståelse for entreprenørskap som utdanningsmål og opplæringsstrategi i samarbeid mellom skole og lokalsamfunn
- utruste dem til å møte nye utfordringer i yrkesutøvelsen og i nye lærerroller i et samfunn som raskt og stadig endrer seg
- stimulere til å legge til rette for et mer innovativt og entreprenørielt læringsmiljø i skolen og i lokalsamfunnet
- gi innsikt i og erfaring med læringsformer som fremmer entreprenørskap, bruk av læringsarenaer utenfor skolen og om bruk av lokalt kultur- og næringsliv i pedagogisk arbeid

Innhold

Modulen består av følgende emneområder:

1. Den entreprenørielle skole
2. Metoder som fremmer entreprenørskapskompetanse
3. Skole og lokalsamfunn i entreprenørielt samspill

Se skisse, vedlegg 3

3.2.4 Folkehelse 15 studiepoeng *

En gruppe fagpersoner ved HSE er i gang med å utarbeide en plan for dette studiet. Studieplanen i folkehelse skal danne grunnlaget for en Videreutdanning i folkehelse. Denne videreutdanningen skal bestå av fire moduler, hver på 15 studiepoeng. Alle studentene må ha 15 studiepoeng i folkehelse, mens de kan velge andre moduler som brukerveiledning, kosthold og helse, ungdomshelse og helsepedagogikk, som til sammen skal utgjøre 60 studiepoeng.

Se skisse, vedlegg 4

3.2.5 Helsepedagogikk 15 studiepoeng *

Personer med fysisk og psykisk funksjonshemming, og barn og voksne med kronisk sykdom, har gjerne spesielle behov for en helsefremmende livsstil, og til å forebygge sykdom og lidelser. Disse grupper kan også representere en utfordring med hensyn til samhandling og brukermedvirkning, og for å tilrettelegge for aktiv samfunnsdeltagelse og forebygge passivitet og avhengighet.

Målgruppe

- fagpersonell innen spesialist- og kommunehelsetjenesten
- allmennlærerstudenter
- lærere
- personlige assistenter

Mål

- at studenten har kunnskaper om funksjonshemmedes rettigheter
- at studenten tar ansvar for å tilrettelegge for et likestilt og meningsfylt liv for personer med funksjonshemming
- at studenten har kjennskap til begreper som brukermedvirkning og empowerment, og kan bygge sine handlinger overfor pasient/bruker på det
- at studenten innehar en analytisk holdning og har kjennskap til arbeidsformer som inkluderer tverrfaglig kommunikasjon og samarbeid

Innhold

- Aktuelle lover vedrørende funksjonshemmedes rettigheter
- Brukerperspektiv, hjelperollen, empowerment, tverrfaglig og tverretatlig samarbeid, individuell plan
- Helse og mestring hos pasienter med spesielle problemer
- Pedagogikk med vekt på læring, veiledning, dialog
- Miljøskapende arbeid med vekt på utvikling av lokale tilbud som sikrer et aktivt og verdig liv
- At studenten kan fungere som veileder og assistent for personer med spesielle behov
- Etikk

Et studietilbud i helsepedagogikk ble tilbudt som et 15 studiepoengs deltidsstudium ved HSE høsten 2005. Dette ble imidlertid ikke igangsatt fordi det meldte seg for få søkere.

Studietilbudet som foreslås her er noe justert i forhold til det studietilbudet som ble gitt høsten 2005.

Se skisse vedlegg 5

3.2.6 Hverdagslivet og helse 15 studiepoeng *

Helsefremmende arbeider ifølge WHO (1986) samlebegrep for prosesser som gjør det mulig for mennesker å ta kontroll over og forbedre sitt eget liv. Helsefremmende arbeid legger vekt på hverdagslivet, det sosiale fellesskap og maktforhold i spørsmål som angår helse (Hauge & Mittelmark 2003) og har fokus på det som holder oss friske.

Hverdagslivet er komplisert. Mange familier, og spesielt kvinner opplever det som vanskelig å kombinere arbeidslivet og familielivet, særlig i livsfaser med småbarn, eller når sykdom eller annet livskrise rammer familien. Familie og hjem er de viktigste faktorer som påvirker utvikling av barnas livsstil og til utvikling av slike verdier som likestilling, likeverd og toleranse i samfunnet. Dette studiet fokuserer på menneskets/familiens hverdagsliv; praktiske ferdigheter, mellommenneskelige relasjoner, forvaltning av ressurser, helse, og trivsel, trygghet og sikkerhet i nærmiljøet. Studiet skal bidra til at studentene utvikler dagliglivets handlingskompetanse i forhold til hjem, skole og samfunnet, slik at de mestrer hjemmets daglige, praktiske gjøremål og har evne og vilje til å ta ansvar og vise omsorg og omtanke i mellommenneskelige forhold.

Målgruppe

- Studenter som ønsker å ha perspektivet om hverdagslivets betydning for helse og miljøet som en del av sin bachelorgrad eller andre sammensatte studier.
- Lærere og andre personalet i barnehage, skolen og SFO
- Fagpersonell innen spesialist- og kommunehelsetjenesten
- Fagpersonell innen sosialarbeid, barne- og familievern
- Personer som arbeider innen rehabilitering, rekreasjon eller fritid

Mål

Målet er at studentene

- får trening i matlaging, vedlikehold av bolig og tekstiler og bruker hensiktsmessige, sikre og bærekraftige midler, redskaper og arbeidsmetoder
- gjennomfører og drøfter ulike omsorgsoppgaver som opprettholder helse og trivsel
- får grunnlag for å bidra til helsefremmede livsstil i familie, nærmiljø, skole og samfunn
- får kunnskaper om hverdagslivet som en helsefremmende faktor både hos det enkelte menneske og i et folkehelseperspektiv, og kan drøfte og veilede til helsefremmende valg i dagliglivet
- får kunnskaper om og reflekterer den rollen som dagliglivets gjøremål spiller i bærekraftig utvikling, og bidrar til og kan tilrettelegge til bærekraftig forbruksmønster i familie, nærmiljø, skole og samfunn
- får forståelse for familielivet og dagliglivets gjøremål som en del av norsk kultur, og kan bidra til at denne kulturarven viderefremmes

- ser hverdagslivet som allmenndannede og praktisk kunnskapsområde, og kan planlegge, gjennomføre, vurdere og kritisk analysere tiltak som fremmer opplæring og tilrettelegging av dagliglivets kompetanse

Innhold

En helsefremmende livsstil er først og fremst basert på de positive valg enkelte individer tar i sin hverdagslige liv. Slike styrkende faktorer er miljøet rundt oss, om vårt forhold til våre nærmeste og de nettverk vi inngår i, og i hvilken grad livet oppleves å ha mening og å være forutsigbart og håndterbart. Mange av disse faktorene utspilles i et hjemmemiljø, i samspill mellom hjemmets materiale og menneskelige ressurser.

Hverdagslivet og helse

- ulike definisjoner og perspektiver på helsebegrepet
- grunnleggende teknikker og redskapsbruk innen praktisk matlaging
- kostholdsmodeller
- måltider som er i samsvar med norsk ernæringspolitikk
- matvarekunnskap og matvarenes ernæringsmessig sammensetning med vekt på energi - givende næringsstoffer, kostberegninger
- energi - givende næringsstoffer i norsk kosthold – viktigste utfordringer med vekt på barnas kosthold
- grunnleggende mat- og kjøkkenhygiene
- stell og vedlikehold av tekstiler, klær og sko
- grunnleggende teknikker, redskap og utstyr for hygiene og renhold i en bolig
- ergonomi og trygghet /sikkerhet i en bolig
- vedlikehold, gjenbruk, kildesortering og kompostering som miljøtiltak

Samhandling og formidling

- ulike perspektiver på hverdagslivet – helse-, ressurs-, omsorgs-, likeverds-, likestillings- og kulturperspektiv
- det moderne hverdagsliv
- familiestrukturer før og nå, aktuelle lover som styrer samlivet
- likeverd, likestilling og omsorg
- helsereelatert atferd
- familie og hjem som arenaer for helsefremmende og forebyggende arbeid
- sosialt nettverk
- planlegging, gjennomføring, vurdering og kritisk analyse av opplæring av dagliglivets kompetanse
- didaktisk refleksjon og evaluering av tiltak

Hverdagsliv i et ressursperspektiv

- forbruker i moderne samfunn; forbrukerrolle, rettigheter og plikter, reklame og kommersiell påvirkning
- pris og kvalitet ved innkjøp av varer og tjenester
- personlig økonomi
- bærekraftig resursbruk i familien

Hverdagslivet og kultur

- estetikk og opplevelsesdimensjon i hverdagslivet

- norske (og samiske) lokale skikker, tradisjoner og matretter i hverdag og fest
- mat og skikker fra andre utvalgte land
- naturen som ressurs i hverdagslivet

3.2.7 Kosthold og helse 15 studiepoeng *

Mål

Etter å ha gjennomført studiet skal studenten kunne gjøre rede for kostens betydning for helse og kostens ernæringsmessige sammensetning. De skal kunne gjøre rede for viktige biokjemiske og fysiologiske forhold og mekanismer som har betydning for næringsstoffers fordøyelse og omsetning. Studenten skal kunne gjøre rede for kostens betydning for helse.

Studiet er delt i to hovedmoduler:

Modul 1: Ernæringslære

- Næringsstoffanbefalinger
- Energiomsetning
- Funksjon, metabolisme, behov og utnyttelse av karbohydrater, protein, fett, vitaminer og mineraler
- Alkohol
- Vann og elektrolytter
- Tilsetningsstoffer
- Genmodifiserte matvaner
- Matvarevurdering
- Hva styrer vårt valg av kosthold
- Mat og kultur

Modul 2: Forebygging av næringsrelaterte sykdommer

- Utvikling av norsk kosthold
- Kostholdsundersøkelser
- Fysisk aktivitet
- Hjerte-karsykdommer
- Diabetes mellitus
- Kosthold og kreft
- Matvareallergi og –intoleranse
- Overvekt
- Spiseforstyrrelser
- Legemidler og næringsstoffer
- Ernæringspolitikk
- Kunne bruke dataprogrammet ”Mat på data” slik at de kan beregne energi- og næringsstoffinnholdet i matvarer og se dette i relasjon til anbefalinger for en ernæringsmessig riktig sammensetning av kostholdet.

Se skisse, vedlegg 6

3.2.8 Psykososial helse hos barn og unge i et kultur- og kjønnsperspektiv 30 studiepoeng *

Barns psykiske helseproblemer deles vanligvis i to kategorier; 1) utagerende vansker, aggresjon, konsentrasjonsvansker og manglende selvregulering og 2) innadvendte vansker (depresjon, engstelse og tilbaketrekning). Her foreligger det tydelige kjønnsforskjeller ved at jenter rapporterer høyere grad av internaliserte problemer, mens guttene rapporterer høyere grad av eksternaliserende problemer. Dagens samfunn preges også av økende alkoholkonsum og ulike typer narkotiske stoffer, som er en trussel mot barn og unges psykiske helse. Studier viser at barn og unge med innvandrerbakgrunn er særlig utsatt og representerer en særlig utfordring (Stortingsmelding 16 – Folkehelsepolitikken.)

Målgruppe

- Allmennlærerstudenter (4. år)
- Lærere, helsesøstre, psykiatriske sykepleiere, barnevernspedagoger, leger, psykologer, sosionomer, idrettsledere, andre personer som driver barne- og ungdomsarbeid

Hensikt og mål:

Studiet har til hensikt å styrke ansatte i skolen, i fritidssektoren og i helse- og sosialtjenesten til å arbeide helsefremmende og forebyggende, og å iverksette tiltak for at barn og unge for at barn og unge skal mestre sin livssituasjon og kunne ivareta psykososial helse.

Gjennom studiet skal studenten oppnå følgende:

- Inneha kunnskaper om omfanget av psykiske helseproblemer og bruk av rusmidler, og om aktuelle risikofaktorer
- Kunne tilrettelegge for et miljø i kommune og skole som styrker barn- og ungdoms mestringsevne og forebygger rusmisbruk og psykiske helseproblemer
- kunne møte ungdom som er i risikozonen og som har psykiske helseproblemer og problemer med rusmisbruk med relevante tilbud og tiltak
- Økt kompetanse i samhandling og koordinering av psykososiale tjenester.

Innhold:

Modul 1 Psykososial helse hos barn og unge 15 studiepoeng

a) Barn og unges psykososiale utvikling i kultur- og kjønnsperspektiv

Sentrale temaer:

- Personlighetsutvikling – ulike teorier
- Forsvarsmekanismer
- Utvikling av selvforståelse og selvbilde
-

b) Normer og forventninger knyttet til kjønn i ulike kulturer

Sentrale temaer:

- Historisk utvikling av barne- og ungdomskulturen
- Nye syn på kjønn i det moderne samfunn
- utfordringer i et flerkulturelt samfunn

c) Psykososiale helseproblemer hos barn og unge

Sentrale temaer:

- innadvendte problemer som depresjon, angstelse og tilbaketrekning
- utagerende problemer som aggresjon, svekket konsentrasjon og manglende selvregulering

- d) Ulike modeller og samarbeidsformer for forebygging og rehabilitering rettet mot barn og ungdom:

Sentrale temaer:

- Ulike tilnærminger/modeller.
- Kommunikasjon og samhandling skole- hjem-samfunn-helsetjeneste.
- Tverrfaglig samarbeid.

Modul 2 Psykisk helse og rusmiddelproblematikk hos barn og unge 15 studiepoeng

- a) Om rusmidler og rusbruk

Sentrale temaer:

- Epidemiologi
- De ulike rusmidlers virkemåte og symbolikk

- b) Psykisk helse og rusmiddelproblematikk

Sentrale temaer:

- Utviklingskriser og traumatiske kriser
- Psykososiale belastninger
- Psykologiske og samfunnsmessige betydninger av rusmidler og psykisk helse
- Mestring av livsproblemer

- c) Forebyggende tiltak knyttet til skole og ungdomsarbeid

Sentrale temaer:

- Kunnskap om strategier for forebyggende arbeid
- Arbeidsmåter i psykososialt arbeid

- d) Behandling av rusmisbruk blant barn og unge

Sentrale temaer:

- Ulike teorier, praksiser og etiske dilemmaer
- Behandlingsmodeller og tilnærminger
- Lovverket knyttet til rusmiddelproblematikk

NB Høsten 2005 ble det på oppdrag fra Fylkesmannen i Hedmark startet opp en tverrfaglig videreutdanning tilsvarende 15 studiepoeng i psykososialt arbeid rettet mot barn og unge. Dette studiet tilsvarer i høy grad modul 1 i det studiet som er skissert overfor. Her er imidlertid kjønns- og kulturperspektivet vektlagt.

Ved HSE utarbeides det nå en studieplan for et årsstudium i rus, se senere. Modul 2 i det overfornevnte studiet er skissert etter ideer fra dette studiet.

Det vil her være mulig å kun ta en av modulene og eventuelt kombinere det med andre studier eller moduler fra andre studier.

Se studieplan, vedlegg 7

3.2.9 Kroppsøving 1 30 studiepoeng

Hensikt og målgruppe

Studiet legger vekt på å utvikle den enkelte student til en selvstendig ressursperson. Undervisningen vil initiere læring, men læring skjer ved studentenes egeninnsats. Denne prosessen vil ta utgangspunkt i forelesninger, gruppearbeid, bruk av IT-verktøy, veiledet praktisk arbeid og deltakelse i FOU-prosjekter. Studentene skal kunne tilrettelegge for faglig begrunnet læring, være leder og veileder og være i stand til å analysere og fornye egen praksis.

Mål

Studentene skal gjennom studiet i Kroppsøving 1 tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og holdninger som skal kvalifisere for undervisning i kroppsøving i hele grunnskolen, med vekt på 1. – 7. trinn. Studiet kan også gi et godt grunnlag for arbeid med fysisk aktivitet i annen offentlig og privat virksomhet.

Innhold

1. Motorikk
2. Lek
3. Idrett, dans og friluftsliv
4. Kroppsøvingsdidaktikk
5. Fysisk aktivitet og helse

Se studieplan, vedlegg 8

3.2.10 Kroppsøving 2 30 studiepoeng *

Hensikt og målgruppe

Studier i kroppsøving i allmennlærerutdanningen forbereder for lærerarbeid med barn, unge og voksnes bevegelseslæring, kroppslige vekst og utvikling. Studiene legger grunnlag for utvikling av kunnskap om og forståelse for sammenhenger mellom kropp, tanke og følelser, mellom menneske, natur og kultur og mellom kroppsbruk og refleksjon slik at læring og identitetsutvikling inngår i en helhet. Lærere må ha god innsikt i lek som fenomen, i idrett, dans og friluftsliv, og i spørsmål knyttet til bevegelseslæringens og -mestringens betydning. Kroppsøvfingsfagets forankring i levende tradisjoner innen lek, idrett, dans, friluftsliv og helsearbeid gir et godt grunnlag for arbeid innen alle skoleslag, frivillig organisert og uorganisert idrett og i annen privat og offentlig virksomhet, herunder kultur- og fritidssektoren.

Mål

Studentene skal bl. annet kunne:

- reflektere over undervisning, læring og trening i forskjellige former for idrett, og kunne drøfte hvilke verdier som bør være sentrale i skolens formidling i idrett
- mestre et utvalg lagidretter og individuelle idretter, kjenne til idrett fra andre kulturer og nye idrettsformer, og kunne formidle kunnskap om og ferdigheter i et utvalg lokale, nasjonale og internasjonale idrettsformer

- anvende prinsipper i treningslære og forskjellige former for bevegelsesanalyse for å kunne gi barn, unge og voksne kyndig og sikker veiledning i arbeid med å forbedre kroppens yteevne i idrett, og i læring av og øving på idrettsferdigheter
- sammenlikne forskjellige idretter med sikte på å kunne overføre ferdigheter og treningsformer fra ett område til et annet
- planlegge, tilrettelegge og vurdere undervisning, læring og trening i et utvalg individuelle idretter og lagidretter for jenter og gutter med ulik kulturell bakgrunn og med forskjellige forutsetninger og opplæringsbehov

3.2.11 Ledelse innen barn- og ungdomsarbeid i et kultur- og kjønnsperspektiv 30 studiepoeng *

Samvær med andre og deltagelse i meningsbærende aktiviteter er viktig for barn og unges sosialisering og utvikling, og derved også for deres fysiske og psykiske helse. Slike aktiviteter skal bidra til å styrke selvbilde og mestringsevnen, og til å skape glede og trivsel.

Mange barn og unge deltar i organiserte idrettsaktiviteter ledet av voksne. Særlig idrettslagene organiserer mange, men mange slutter med idrett i ungdomsårene. Det kan synes som om guttekulturen med prestasjons – og vinnerkulturen, har vært dominerende innen idrettsledelse. Jente- og guttekulturen synes fortsatt noe forskjellig, noe det kan være all grunn til å fokusere på i forbindelse med ledelse i barn- og ungdomsarbeid. Et idrettsinstitutt bør utdanne ledere innen både idrett og annen organisert virksomhet som sikrer helse og trivsel for de oppvoksende generasjoner.

Målgruppe

- Allmennlærerstudenter (4. år)
- Lærere
- Idrettsledere og trenere
- Andre personer som driver barne- og ungdomsarbeid

Mål

- at studenten får kunnskaper om det organiserte barne- ungdomsarbeidet
- at studenten får kunnskaper i ledelse i av barn- og unge i et kjønnsperspektiv
- at studenten får kunnskaper om kroppens utvikling i tilknytning til idrett og om forebygging og behandling av skader
- at studenten har kunnskaper om hvordan fysisk aktivitet virker inn på psykisk, fysisk og sosial helse

Innhold

Barne- og ungdomsarbeid

- Barn og ungdomskulturer i historisk perspektiv
- Innvandrer kulturer
- Barne- og ungdomsorganisasjoner

Idrett og samfunn

- Norsk idrettshistorie og institusjonelle forhold
- Idrett og kjønn
- Idrett og kultur

- Barneidrettsbestemmelser

Ledelse av barn og ungdom

- Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning
- Trener- og laglederrollen innen lag og individuelle idretter
- Frivillighet og kommersialisering
- Ledelse med vekt på friluftsliv og inneaktiviteter (friluftsliv, speiderbevegelsen, Ungdommens heimevern, Ungdomsklubber, 4H)

Kroppens utvikling og funksjon

- Kroppsfenomenologi
- Selvbilde, rolle og identitet
- Anatomi, fysiologi og styrking av kropp og helse
- Forebygging og behandling av skader
- Trening, alder, vekst og kjønn

Studiet bør vurderes å bli gitt i form av helgesamlinger med tanke på å rekruttere personer som driver med frivillig barne- og ungdomsarbeid og som ønsker å ta en videreutdanning.

3.2.12 Livsstilssykdommer hos barn og unge – forebygging og behandling. 30 studiepoeng *

I WHO's rapport om verdens helse fra 2002 fokuseres det på faktorer som gir økt risiko for dårlig helse. Det slås fast at 10 risikofaktorer står bak en tredjedel av for tidlig død på verdensbasis. I de mest industrialiserte land er minst en tredjedel av sykdomsbyrden resultat av fem av disse 5 risikofaktorene: tobakk, alkohol, høyt blodtrykk, og kolesterolnivå. Sykdommer forårsaket av disse risikofaktorer viser seg i voksenlivet og i eldre år. Det er likevel slik at grunnlaget for en sunn livsstil, hvor slike sykdommer forbygges legges i barne- og ungdomsalderen. Lavt aktivitetsnivå og høyt forbruk av sukker og fettholdige næringsstoffer hos barn og unge er bekymringsfullt. Fedme i disse aldergrupper synes økende (Stortingsmelding nr 16 – Folkehelsepolitikken). Det er derfor viktig at lærere og selvsagt også helsepersonell og andre som arbeider med barn og ungdom, har kunnskaper og kompetanse om livsstilssykdommer og hvordan de kan bidra til å fremme en sunnere livsstil blant barn og unge. Her vil pedagogikken representere en stor utfordring i og med at konsekvensene av en usunn livsstil for mange ikke vil vise seg i overskuelig framtid.

Målgruppe

- Allmennlærerstudenter (4. år)
- Lærere, helsesøstre, psykiatriske sykepleiere, barnevernspedagoger, leger, psykologer, sosionomer, idrettsledere, andre personer som driver barne- og ungdomsarbeid

Mål

Studiet har til hensikt å styrke ansatte i skolen, i fritidssektoren og i helse- og sosialtjenesten til å arbeide helsefremmende og forebyggende og å iverksette tiltak for at barn og unge for skal mestre sin livssituasjon og kunne ivareta sin fysiske helse.

Gjennom studiet skal studenten oppnå følgende:

- ha kunnskaper om helsefremmende arbeid både historisk og i et flerkulturelt framtidsperspektiv
- ha kunnskaper om vanlige livsstilsykdommer i dagens samfunn
- ha forståelse for ulike definisjoner av begrepene helse, livsstil, livskvalitet og sykdom i et kultur og kjønnsperspektiv
- ha kunnskap om hvordan en kan forebygge og redusere livsstilsrelaterte helseskader i et tverrfaglig perspektiv

Innhold

- a) Epidemiologi om vanlig livstilssykdommer (psykiske og fysiske) hos barn og unge
- b) Klargjøring av sentrale begreper og fenomener
 - Helse
 - Livsstil
 - Livskvalitet
 - Kultur
 - Sosial gruppering
 - Kjønn og identitet
 - Sosialisering og oppvekstmiljø
- c) Utdyping av ulike livsstilssykdommer
 - Diabetes
 - Fedme
 - Allergier
 - Depresjoner
 - Rusmiddelbruk
- d) Ernæring, livsstil og helse
 - Mat og kultur
 - Mat og kropp
 - Mat og kjønn
 - Kunnskap om helsefremmede kosthold og ernæring
- e) Fysiske aktivitet og helse
 - Anatomi og fysiologi
 - Fysisk aktivitets betydning for fysisk og psykisk helse
 - Rekreasjon og friluftsliv
 - Fysisk aktivitet og kjønn

Dette studiet kombinert med studie om psykososial helse vil kunne kombineres og derved utgjøre et årsstudium.

3.2.13 Matematikk og uteskole 30 studiepoeng *

Det er et stort behov i norsk skole for lærere som kan arbeide med matematikkfaget på utradisjonelle og varierte måter. Det er særlig stor interesse for tilnærminger med sansemotoriske og kroppslige aktivitetsformer, hvor fysisk aktivitet, musikk, dans og rytme inngår. Her ligger det et stort potensial i et samarbeid mellom matematikk og Institutt for Idrettsfag.

Mål

Å utdanne kandidater som vil fordype seg i matematikkdiraktikk med vekt på sansemotorikk, musikk, dans og rytme, i matematikkundervisningen i grunnskolen.

Forslag til plan for 30stp. foreligger- og ønsket er å kunne utvikle dette videre til et årsstudium

Det er vedtatt et 3. års kurs/videreutdanningskurs i matematikk lagt til LUNA-E for kommende studieår, og det kalles der Matte 3. For å videreføre kompetansen og erfaringene med utepedagogikk, og utematematikk, inn i Campus Elverum, har fagmiljøet foretatt en radikal endring av kurset - og har laget et helt nytt kurs. Dette kurset er under utarbeidelse og skal tilpasses en folkehelseprofil. Det foreligger et forslag til studieplan, vedlagt, men denne er ikke behandlet av fagplanutvalget.

Se studieplan, vedlegg 9

3.2.14 "Musikk på tvers" 30 studiepoeng *

Mål

Musikk 1 i allmennlærerutdanningen er nå bearbeidet og tilpasset en folkehelseprofil. Denne fagenheten på 30 stp, vil fra studieåret 2006 -07 hete "Musikk på tvers" fordi studiet er relatert til tverrfaglig arbeid med musikk i skole og i samfunn. Studier er tilpasset den nye lærerplanene for grunnskolen 2006 - Kunnskapsløftet.

Studiet er beregnet på allmennlærerstudenter i 3. eller 4 studieår og videreutdanningsstudenter. Studiet er vedtatt i studieprogrammet for LUNA-E 2006/07 der studiet heter Musikk1.

Innhold

Studentene vil bli kvalifisert til å organisere og gjennomføre musikk som fag i grunnskolen. I studiet vil det også bli lagt vekt på å arbeide med musikk som sentreringsfag i temaorienterte prosjekter på ulike trinn i skolen. Studenten vil også bli trent i forhold til å lede musiske aktiviteter i lokalsamfunnet.

3.2.15 Sosialpedagogikk 1 30 studiepoeng

Hensikt og målgruppe

Utdanninga er i første rekke siktet inn mot lærere i grunnskolen og videregående skole, i det den tar sikte på å gi et nærmere studium av og forståelse for lærernes sosialpedagogiske oppgaver og virkefelt. Dette er ikke til hinder for at studenter med en annen yrkesbakgrunn enn læreryrket kan søke opptak på kurset. Det synes særlig viktig at mennesker fra

forskjellige sektorer i samfunnet arbeider sammen om oppgaver/problemer som angår forholdet mellom individ, skole og samfunn (f.eks. personer med opplærings/ledelsesfunksjoner innenfor offentlig forvaltning, foreldre med studiekompetanse osv.).

Mål

Målet for studiet i sosialpedagogikk er å gi studentene økt forståelse for elevens situasjon i dagens skole og i samfunnet forøvrig. Studiet søker å kartlegge både de enkelte elevens opplevelse av og reaksjon på møtet med skolesamfunnet, og forhold og faktorer i det større samfunnet som virker inn på og preger dette møtet. Studiet sikter mot en personlig utvikling hos studentene i retning av en dypere selvforståelse og forståelse av andre, både som enkeltmennesker og i gruppesituasjoner.

Studiet vil arbeide for å styrke studentenes forutsetninger for å drive pedagogisk virksomhet på en målrettet og problemløsende måte. Studiet sikter mot å gi studentene bedre forutsetninger for å kunne oppdage og hjelpe barn og unge med personlige og sosiale vansker, og søker å dyktiggjøre dem til forebyggende arbeid på det sosiale og personlige området.

Studiet har sosialisering som overordnet samlebegrep. Dette begrepet angir den prosessen der det uferdige individ utvikles, formes og modnes til et tenkende, villende og handlende menneske i en sosial sammenheng. Studiet konsentreres om forholdet mellom individ, skole og samfunn.

Innhold

Sosialpedagogikk har som sitt studiefelt individers og gruppers sosialiseringsspross. Denne prosessen bør behandles og forstås ut fra:

- individets/gruppers særegenheter
- samfunnsmessige betingelser
- samspillet mellom individ, gruppe og samfunn.

I denne sammenheng blir utdanning, undervisning og oppdragelse - samt ulike sosialiseringsinstitusjoner - sentrale områder i et studieopplegg. Dette forutsetter en analyse og en forståelse for forhold i samfunnet - og dermed et historisk og filosofisk perspektiv. Spørsmål som sosialpedagogikken allment arbeider med vil være:

- hvor og hvordan sosialisering skjer
- innholdet i sosialiseringen
- muligheter for endring av den aktuelle praksis ut fra grunngitte verdier.

Se studieplan, vedlegg 10

3.2.16 Sosialpedagogikk 2 30 studiepoeng

Hensikt og målgruppe

Hensikt og målgruppe er det samme som Sosialpedagogikk 1

Mål

Målet for studiet i sosialpedagogikk er å gi studentene økt forståelse for elevens situasjon i dagens skole og i samfunnet forøvrig. Studiet søker å kartlegge både de enkelte elevers

opplevelse av og reaksjon på møtet med skolesamfunnet, og forhold og faktorer i det større samfunnet som virker inn på og preger dette møtet. Studiet sikter mot en personlig utvikling hos studentene i retning av en dypere selvforståelse og forståelse av andre - både som enkeltmennesker og i gruppesituasjoner.

Studiet er rettet inn mot å styrke studentenes analytiske kompetanse og de pedagogiske og metodiske forutsetningene for å drive pedagogisk virksomhet på en målrettet og problemløsende måte. Studiet har som mål å gi studentene bedre forutsetninger for å kunne oppdage og hjelpe barn og unge med personlige og sosiale vansker, og søker å dyktiggjøre dem til forebyggende arbeid på det sosiale og personlige området.

Innhold

Studiet har sosialisering som overordnet samlebegrep. Dette begrepet angir den prosessen der det individ utvikles, formes og modnes til et tenkende, villende og handlende menneske i en sosial sammenheng. Studiet konsentreres om forholdet mellom individ, skole og samfunn.

Arbeidet i 2. halvårsenhet bygger videre på innholdet i 1. halvårsenhet, men i arbeidet vil det bli lagt vekt på fordypning i sentrale temaer, og problematisering av forholdet mellom teori og pedagogisk praksis innenfor studiets ulike problemområder.

Sosialpedagogikk har som sitt studiefelt individers og gruppers sosialiseringsprosess. Denne prosessen bør behandles og forstås ut fra:

- individets/gruppers særegenheter
- samfunnsmessige betingelser
- samspillet mellom individ, gruppe og samfunn.

I denne sammenheng blir utdanning, undervisning og oppdragelse - samt ulike sosialiseringsinstitusjoner - sentrale områder i et studieopplegg. Dette forutsetter ei analyse og en forståelse for forhold i samfunnet - og dermed et historisk og filosofisk perspektiv.

Spørsmål som sosialpedagogikken allment arbeider med vil være:

- hvor og hvordan sosialisering skjer
- innholdet i sosialiseringen
- muligheter for endring av den aktuelle praksis ut fra grunngitte verdier.

Se studieplan, vedlegg 11

3.2.17 Voksenpedagogikk 30 studiepoeng *

Mål og hensikt

Målgruppe for studiet i voksenpedagogikk er tilsatte både i offentlig og privat sektor som skal arbeide med opplæring av voksne. Studiet skal kvalifisere for arbeide med voksenopplæring

både på administrativt og utøvende nivå. Det skal kvalifisere for kartlegging, planlegging, gjennomføring og vurdering av voksenopplæringstiltak innenfor alle samfunnssektorer.

MODUL A 15 studiepoeng

- Voksenopplæring i et samfunnsperspektiv
- organisasjonsformer i voksenopplæring

MODUL B 15 studiepoeng

- Voksnes læring og læringsformer
- Tilrettelegging av læringsprosesser for voksne

Se skisse, vedlegg 12

3.3 Årstudier 60 studiepoeng

3.3.1 Friluftsliv 60 studiepoeng

Hensikt og målgruppe

Årsstudiet tar sikte på å utdanne høgt kvalifiserte veiledere og instruktører som kan bidra positivt med sin kompetanse i et opplevelsesmarked med økende krav til kvalitet. Det finnes behov innenfor forebyggende helsearbeid og rehabilitering, naturbasert turisme og friluftslivsforvaltningen. I tillegg er det behov for fagkompetanse innenfor skoleverket hvor friluftsliv har fått en sterkere posisjon de siste årene.

Studiet er bl.a. rettet mot allmennlærerstudenter som ønsker å ta dette som et 4. år i utdanningen, og studenter som ønsker å bygge en fri bachelor. Studiet kan også brukes som etterutdanning.

Mål

Studenter skal kunne:

- Tilegne seg kunnskaper og ferdigheter i ulike friluftstradisjoner for å kunne formidle tradisjoner nedfelt i deler av den norske fysiske aktivitetskultur
- Tilegne seg kunnskaper om samspillet i naturen for å kunne gi barn, unge og voksne naturopplevelser, holdninger og ferdigheter som ivaretar hensynet til natur og miljø
- Utvikle innsikt i hvordan friluftsliv og naturbasert aktivitet kan ivareta og fremme kreativitet og estetisk etisk bevissthet

Se studieplan, vedlegg 13

3.3.2 Humanbiologi/menneskets anatomi og fysiologi 60 studiepoeng *

Hensikt og målgruppe

Dette er et studium som er relevant for lærere/lektorer som ønsker kunnskap innen grunnleggende humanbiologiske fag/emner i sin fagkrets. Således er det aktuelt som 4. års fag for allmennlærerstudenter. Det kan gi undervisningskompetanse til å undervise i helse- og sosialfag, og studieretningsfag naturfag på videregående skole. Videre kan studiet inngå i en Bachelor sammen med *mat og helse, og ernæring* - og kanskje gi tittelen ernæringsfysiolog. Studiet kan også være aktuelt for alle som arbeider med medisinske spørsmål for eksempel journalister og legemiddelkonsulenter, samt ansatte i helseadministrasjon og trygdekontorer (attføring/uføretrygd)

Mål:

Å utdanne kandidater som ønsker en dypere forståelse for kroppens anatomi og fysiologi.

Innhold:

- 15 stp innledende kjemi og fysikk
- 15 stp anatomi/fysiologi 1
- 15 stp anatomi/fysiologi 2
- 15 stp didaktikk og psykologi

Se skisse, vedlegg 14

3.3.3 Idrett 60 studiepoeng

Denne utdanningen har lang tradisjon ved studiested Elverum, og vil inngå i studieporteføljen i Campus Elverum, se studieplan vedlegg. Studiet utgjør første år i Bachelor i idrett, se studieplan vedlegg.

Målgruppe

- Allmennlærerstudenter (4. år)
- Lærere
- Andre som ønsker å arbeide med idrett og fysisk aktivitet

Mål

Å kvalifisere studenter til å formidle idrett og fysisk aktivitet i et samfunn som preges av fysisk inaktivitet.

Innhold

Studiet er bygd opp av følgende hovedemner:

- Idrett
- Fysisk aktivitet og helse
- Motorisk utvikling og læring
- Idrettspedagogikk med egenpraksis

Se studieplan, vedlegg 15

3.3.4 Kulturforståelse 60 studiepoeng *

Hensikt og målgruppe

Etter- /videreutdanning for helsearbeidere og ansatte i kommunal, regional og statlig forvaltning.

Mål

Det er et stort behov innen helsevesen og offentlig forvaltning for kunnskaper om og forståelse for de mange spørsmål en konfronteres med i et flerkulturelt samfunn.

Innhold

Studiet tenkes delt i to hovedområder:

30 stp. Det flerkulturelle samfunn (Kan deles i to moduler)

30 stp. Etikk og livstolkning. Idèhistorie og eksistensielle spørsmål (kan deles i to moduler)

Denne studieplanen er under bearbeidelse.

3.3.5 Mat og helse 60 studiepoeng *

Hensikt og målgruppe

Årsstudiet i Mat og helse gir en innføring i sentrale begreper, teorier og metoder innen flere fagområder som mat er knyttet til. Studentene arbeider med teoretiske og praktiske problemstillinger som er knyttet til matpedagogikk, matvarer og måltider, ernæring, helse, produksjon, foredling og framstilling av mat, forbruk og matkultur.

Studieplanen er utarbeidet etter Rammeplan og forskrift for Allmennlærerutdanning, fastsatt 03.04. 2003 av Utdannings- og forskningsdepartementet og har en nær sammenheng med Kunnskapsløftets læreplan for Mat og helse (2005).

Årsstudiet i Mat og helse er utviklet for tre ulike målgrupper:

- Lærere og lærerstudenter som ønsker undervisningskompetanse i grunnskolens fag Mat og helse.
- Studenter som ønsker å ha et matfaglig emne som en del av sin bachelorgrad eller andre sammensatte studier.
- Yrkesutøvere i offentlig og privat sektor som ønsker å utdype og formalisere sin matfaglige kompetanse.

Mål

Årsstudium Mat og helse legger grunnlag for en bred forståelse for samspillet mellom mat, helse, miljø, kultur og mennesker i noen utvalgte ulike tidsepoker med vekt på nordiske forhold. Faget fremmer et aktivt engasjement for folkehelse, helsefremmende og miljøsparende livsstil, samt bidrar til kulturell forståelse i et flerkulturelt samfunn hos studentene. Studiet fokuserer på fysisk, psykisk og sosial helse, bærekraftig utvikling, praktiske ferdigheter, kritisk refleksjon, likestilling, toleranse og respekt for ulike kulturer. Årsstudiet bidrar til å fremme en faglig reflekter holdning til mat og måltidet og til en didaktisk kyndighet i ulike matrelaterte opplæringsituasjoner

Innhold

Årsstudium i Mat og helse er bygd opp av følgende fire frittstående moduler:

- Modul 1. Matpedagogikk (Nutrition Education)
- Modul 2. Mat, miljø og mestring
- Modul 3. Ernæring
- Modul 4. Matkultur

Hver modul er på 15 studiepoeng. Alle fire modulene er frittstående, det vil si at de vil bli undervist og evaluert uavhengig av hverandre. Ingen av modulene bygger på hverandre og kan dermed tas enkeltvis. Har man bestått alle fire moduler, har man bestått Mat og helse

årsstudium.

Se studieplan, vedlegg 16

3.3.6 Tverrfaglig videreutdanning i psykisk helsearbeid 60 studiepoeng

30 studiepoeng med felles innhold

30 studiepoeng med fordypning i psykososialt arbeid eller psykiatrisk sykepleie

Hensikt og målgruppe

- Sykepleiere
- Ulike grupper helsepersonell
- Lærere
- Allmennlærerstudenter (4 . år)

Mål

At studenten har kunnskap om menneskets utvikling, og forståelse for menneskets mangfold og risiko for utvikling av psykiske lidelser.

Se studieplan, vedlegg 17

3.3.7 Tverrfaglig videreutdanning i rehabilitering ***Hensikt og målgruppe**

Hensikten med studiet er at studenten tilegner seg innsikt i rehabiliteringsarbeid på individ- og systemnivå, der brukermedvirkning og tverrfaglig tilnærming har som mål å gi funksjons-hemmede et liv med best mulig livskvalitet.

Måltrettet rehabiliteringsarbeid er avhengig av tverrfaglig samarbeid.

Fagpersonell som arbeider innenfor helse- og omsorgssektoren, sosialsektoren, barnehage, skole- og opplæringssektoren, kultur- og fritidssektoren, teknisk etat, arbeidsmarkedsetaten, samt privat sektor, er aktuell som målgruppe. En forutsetning for opptak er minst et års yrkeserfaring.

Innhold

Studiet er organisert i fire moduler, hver på 15 sp.

Modul 1 tar opp ulike perspektiver og begrepsmessige avklaringer knyttet til rehabilitering og funksjonshemming. Sentralt står brukerperspektivet. Videre behandles spørsmål knyttet til kjønn og kjønnsroller, flerkulturalitet, etiske perspektiv og kulturelle perspektiv.

Modul 2 har overskrift 'Systemer'. Her tar man for seg velferdspolitiske føringer og hjelpesystemer, tverrfaglig og tverretatlig samarbeid og brukervedvirkning på systemnivå.

Modul 3 er orientert mot prosesser. Denne bygger videre på de to foregående modulene og kombinerer innsikt og kunnskap fra 1 og 2 i praktisk rehabiliteringsvirksomhet. Det er et særlig fokus på individuell planlegging og koordinering i tillegg til spørsmål knyttet til kommunikasjon og samhandling.

Modul 4 er en fordypningsmodul. Denne modulen legger vekt på forsknings- og utviklingsarbeid og fokuserer på praktisk rehabiliteringsvirksomhet.

Se skisse, vedlegg 18

3.3.8 Tverrfaglig videreutdanning i rus, rusavhengighet og psykiske lidelser 60 studiepoeng

Målgruppe

- Ansatte i skoler, barnevern, fengsel og politiet

Mål

At kandidaten etter endt studium har:

- tilegnet seg en generell oversikt over epidemiologi og årsaker til rusmiddelbruk og psykiske lidelser, samt kjenne til sentrale begrepsdefinisjoner
- kjennskap til diagnoser, diagnostiske verktøy og systemer
- kunnskap om rusfeltets og psykiatriens verktøy og historiske utvikling
- kunnskap om ulike forklarings- og behandlingsmodeller
- kunnskap om fysiologiske, psykiske og sosiale konsekvenser av rusmiddelmisbruk
- kunnskap om interaksjonen mellom rusmiddelbruk og psykiske lidelser
- kunnskap om sentrale helse- og sosialpolitiske innsatsområder innenfor rusfeltet
- forståelse for betydningen av tverrfaglig og tverretatlig samarbeid for å organisere helhetlig tjenestetilbud
- forståelse for betydningen av, og kunne initiere, brukervedvirkning
- kjennskap til oppbygging og organisering av forskjellige behandlingstiltak
- kjennskap til frivillige organisasjoner og hjelpetiltak
- kjennskap til lovverk av betydning for rusfeltet

Innhold

Studiet består av følgende 4 moduler:

Modul 1: Teori og ideologi

Modul 2 : Rus, psykiatri og helse

Modul 3: Ulike behandlingsmodeller og integrert behandling

Modul 4 : Organisering og samordning av tjenester.

Se studieplan vedlegg 19

3.3.9 Utepedagogikk 60 studiepoeng *

Hensikt og målgruppe

Studiet kan tas som 4. året i allmennlærerutdanningen, og er ellers et videreutdanningstilbud for lærere (allmenn-, førskole-, og faglærere) som er interessert i å bruke læringsarenaer i natur og samfunn som en integrert del av undervisningen.

Mål

Å utdanne kandidater som vil fordype seg i uteskole som en pedagogisk tilnæringsmåte i grunnskolens undervisning (videreutdanning).

Innhold

30 stp. Et allmenndidaktisk og fagdidaktisk perspektiv på utepedagogikk
 15 stp. Natur, samfunn og bærekraftig utvikling i et postmoderne samfunn
 15 stp. Friluftsliv (identisk med 15 stp. fra Årsstudium i friluftsliv)

Se studieplan, vedlegg 20

3.4 Bachelorstudier 180 studiepoeng

3.4.1 Bachelor i Ernæring *

Det første studieåret er et årsstudium i Mat og helse, som gir en grunnleggende teoretisk og praktisk innføring i ulike perspektiver som mat og måltidet kan betraktes i, samt grunnlag for å tilrettelegge og veilede barn, unge og voksne i forhold til kostholdsspørsmål.

Andre studieåret er en videreføring hvor studentene tilegner seg en utvidet innsikt og fordyping i ulike roller som mat spiller i samfunnet. Modul Innovasjon, entreprenørskap og personlig utvikling studeres sammen med studenter som tar idrettsbasert bachelor i rekreasjon og helsefremmende arbeid. Tredje studieåret dreier seg hovedsakelig om entreprenørskap og foretaksutvikling som skal gi en utdypende innsikt i og erfaring fra relevante arbeidsmiljøer som utdanning kvalifiserer for. Tredje studieåret studeres sammen med studenter som tar idrettsbasert bachelor i rekreasjon og helsefremmende arbeid.

Innhold:

1. år: Årsstudium i humanbiologi
2. år: Årsstudium i mat og helse
3. år: Fordypning i ernæring

Denne studieplanen er under utarbeidelse.

3.4.2 Bachelor "Fire elementer" Det musiske menneske i et folkehelseperspektiv *

Hensikt og målgruppe

Studiet tar sikte på å kvalifisere studenter til praktiske og administrative stillinger innen kulturarbeid nasjonalt og lokalt. Etter endt studium kan studenten gå inn i arbeid med kulturskoler eller kulturadministrasjon i kommunal eller privat sektor. Studenten vil også være kvalifisert til å arbeide med praktisk kulturarbeid i lokalsamfunn for eksempel innen teater, kunst, dans og musikk. Ved å ta 60 stp. i praktisk pedagogisk utdanning som 4. studieår, vil studenten også være kvalifisert til å arbeide som faglærer i kunstoffag i skoleverket.

Innhold

Studenten vil få en bred teoretisk og praktisk erfaring med kulturarbeid i samfunnet. Studiemodulene er gjennomgående tverrfaglig organisert og tar for seg mange aspekter ved kulturarbeid for eksempel musikk og kunstterapi, musikk og åndsliv og musikk og kunst i forhold til natur og friluftsliv. Gjennom en viss form for valgemner og fordypning innen noen av modulene kan studenten ut fra interesser vekte utdanningen (80 stp) mot kunst eller mot musikk. Utdanningen består av følgende studiemoduler:

1. studieår : Sirkusskole og musikk (30stp) Musikk, kunst og friluftsliv (30stp)	2.studieår: Musikkteater (30stp) Musikk, kunst og helse (30stp)	3.studieår: Musikk, bilde og samfunn (30stp) Musikk, kultur og åndsliv (30stp)
--	--	--

Se skisse, vedlegg 21

3.4.3 Bachelor i friluftsliv og entreprenørskap *

Hensikt og målgruppe

Friluftsliv er en viktig del av kroppsøvfaget i den 10-årige grunnskolen og i den videregående skole. Dette gjelder både dagens læreplaner og forslag til nye læreplaner. Undersøkelser viser at måloppnåelsen og timetallet i friluftsliv er svært lavt i skolene, fordi lærerne mangler faglig kompetanse. Økt friluftslivsaktivitet er viktig for å nå målsettingen i planen om økt fysisk aktivitet i befolkningen (Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005- 2009 Sammen for fysisk aktivitet).

Innhold

- 1. studieår
- 20 stp. Teoristudium i friluftsliv
- 10 stp. Naturbaserte idretter
- 15 stp. Friluftsliv- det enkle friluftsliv
- 15 stp. Høstingsfriluftsliv

2. studieår

- 10 stp Spenningsfriluftsliv
- 5 stp. Friluftslivsdidaktikk
- 15 stp. Videreføring av fritidsaktiviteter
- 15 stp. Innovasjon , etreprenørskap, personlig utvikling
- 15 stp. Rekreasjon fysisk aktivitet og helse i et folkehelseperspektiv

Egenpraksis

3. studieår

- 10 stp. Friluftsliv i et internasjonalt perspektiv
- 5 stp. Friluftsliv og håndverk
- 15 stp. Utvikling av forretningsplan
- 30 stp. Prosjektarbeid

Se skisse, vedlegg 22

3.4.4 Bachelor i mat, kultur og entreprenørskap *

Hensikt og målgruppe

Vårt samfunn og vår levemåte har i løpet av relativt kort tid gjennomgått store endringer med hensyn til spisevaner. Mange har lite kunnskaper om matens ernæringsmessige sammensetning, tilberedning eller matens kulturell opprinnelse. Redusert kunnskap om mat og matkultur er uheldig for folkehelsen. Livsstilsrelaterte sykdommer fører til redusert livskvalitet, tapte leveår og store kostnader. Relativt små endringer i kostholds- og mosjonsvaner kan ha store betydning for et bedre liv.

Deler av befolkningen har innsett dette, og søker å endre kostholdet sitt til mer helsefremmende retning. For mange har mat blitt en viktig del av identitet og kulturell tilhørighet, en kilde til opplevelse og rekreasjon både i dagliglivet og på fritid i organiserte eller uorganiserte former.

Studiet retter seg mot studenter som ønsker å arbeide med mat i et helsefremmende og kulturrettet perspektiv som ledd i det økte rekreasjonsbehov samfunn i dag har. Studiet vil således rette seg mot arbeidsoppgaver innen privat og offentlig sektor. Studiet retter seg spesielt mot studenter som ønsker å etablere egen virksomhet i en befolkning med store rekreasjonsbehov, der mat og matkultur spiller en viktig rolle.

Mål

Målet for studiet er å kvalifisere studentene til praktiske og administrative lederstillinger innenfor området rekreasjon og mat med økt helsefremmende virksomhet i befolkningen som hovedmål. Studiet tar sikte på å gi en praktisk og teoretisk innsikt og erfaring i mat som helse- og trivsels- og kulturfremmende faktor i samfunnet. Studiet vil også gi grunnleggende kompetanse i entreprenørskap som arbeidsform med sikte på etablering av arbeidsplasser innenfor området mat, matkultur og helsefremmende arbeid.

Innhold

Studiet består av tre årsstudier som bygger på hverandre:

1. studieåret: Mat og helse

- Matpedagogikk 15 sp
- Mat og helse i et individperspektiv 15 sp
- Mat i dagliglivet (mat og miljø) 15 sp
- Matkultur 1 15sp
- Egen praksis
- 2. studieåret: Rekreasjon, mat og entreprenørskap
 - Matkultur 2 15 sp
 - Mat som medisin 10 sp
 - Mat fra naturen 5 sp
 - Norske lokale mattradisjoner 15 sp
 - Innovasjon, entreprenørskap og personlig utvikling 15 sp
 - Egen praksis
- 3. studieåret: Innovasjon, entreprenørskap og helsefremmende arbeid
 - Rekreasjon, mat og helse i et folkehelseperspektiv 15 sp
 - Utvikling av forretningsplan 15 sp
 - Prosjektarbeid 30 sp

3.4.5 Bachelor oppvekst, kultur og helse *

Hensikt og målgruppe

Målet for studiet er å kvalifisere studenter til stillinger innenfor området helse og oppvekst. Studentene skal bli kvalifisert til å lede og gjennomføre målrettet arbeid med forebyggende helsearbeid innenfor hele oppvekstsektoren. Dette arbeidet skal ha utgangspunkt i ulike kulturuttrykk - og aktiviteter, og studentene vil bli kvalifisert til å arbeide innenfor ulike praktisk - estetiske fagområder.

Mål:

Å utdanne kandidater som skal kunne drive med helsefremmende, og helseforebyggende, kulturaktiviteter (pedagogikk, musikkteater, dans og kunst og håndverk) med barn og unge i skole og fritid.

Innhold:

"BA i Oppvekst og kultur"

80 stp pedagogikk

60 stp musikk m/ vekt på musikkteater

30 stp K&H m/ vekt på teater

10 stp dans og idrett

Se studieplen, vedlegg 23

3.4.6 Bachelor i Oppvekst og helse *

Bachelor-utdanningen i Oppvekst og helse kan videreutvikles i to retninger, med 80 stp pedagogikk som felles faglig plattform. I tillegg til å utdanne kandidater som kvalifiseres for arbeid med barn og unge innen kultur- og oppvekstsektoren, er det et stort behov innenfor skole, SFO og fritidssektoren for kandidater med kompetanse i å arbeide med helsefremmende fysisk aktivitet med barn og unge, og som i tillegg har kompetanse i kosthold og ernæring. En slik bachelorgrad kan utvikles i samarbeid med Institutt for Idrettsfag.

Dermed ser vi for oss følgende nye bachelor, som kan bygges opp etter modell av Bachelor i Oppvekst, kultur og helse.

Mål

Å utdanne kandidater som skal kunne drive med helsefremmende arbeid (pedagogikk, fysisk aktivitet, kosthold og ernæring) med barn og unge i skole og fritid. Felles pedagogikk-enhet (80 stp) med Bachelor i Oppvekst og kultur.

Innhold:

”BA i Oppvekst og helse”

80 stp pedagogikk

60 stp mat og helse

30 stp fysisk fostring

10 stp dans og idrett

3.4.7 Bachelor i rehabilitering med vekt på fysisk aktivitet *

Denne bachelorutdanningen er under utvikling. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som arbeider med studieplanen. Innholdet skal være fokusert på rehabilitering med vekt på fysisk aktivitet hos barn og ungdom med funksjonshemming.

Denne studieplanen er under utarbeidelse

3.4.8 Bachelor i rekreasjon og helsefremmende arbeid *

Hensikt og målgruppe

Utdanningen kvalifiserer for arbeid som idrettskonsulent, treningsleder eller andre stillinger hvor det jobbes med rekreasjon, fysisk aktivitet og helsefremmende arbeid. Studiet gir også grunnlag til å søke mastergradutdanning ved bl.a. Norges Idrettshøgskole.

Innhold

1. studieår

- Fysisk aktivitet og helse i et individperspektiv
- Fysiske aktiviteter
- Motorisk utdanning og læring
- Veiledningspedagogikk

2. studieår

- Friluftsliv
- Fysisk aktivitet og funksjonshemming
- Innovasjon, entreprenørskap og personlig utvikling
- Valgfrie aktiviteter
- Veiledningspedagogikk

- 3. studieår
- Prosjektarbeid
- Rekreasjon, fysisk aktivitet og helse i et folkehelseperspektiv
- Utvikling av forretningsplan

Egenpraksis inngår som en del av andre emner i studiet.

Denne bachelor og bachelor i Mat, kultur og entreprenørskap (se pkt. 3.4.4) er ment å skulle ha delvis samme program og delvis ulik fordypning. Det vil si at her skisseres en mulighet for en bachelord med "to bein".

Se skisse, vedlegg 24

3.4.9 Fri bachelor + PPU *

I henhold til bachelorforskriften kreves det minst 80 stp i et spesialiseringsfag, 60 stp i et annet fag og valgfritt resten for å få en bachelorutdanning. Ved å ha tilbud om mange årsstudier i Campus Elverum, vil studenter kunne komponere egne, men relevante bachelorer innen gitte fagområder. Innen disse fagområdene bør vi tilby fagdidaktikk, og dermed får studentene undervisningskompetanse i disse fagene. Dette kan bidra til å rekruttere flere studenter til Campus Elverum.

3.5 Master

3.5.1 Nordisk master i "Outdoor Education for Health and Learning" *

Utdanningen er under planlegging i samarbeid med Linköpings universitet og CVU Sjælland, med Linköpings universitet som formelt ansvarlig. Planlagt oppstart: v-2007 eventuelt. h-2007.

Mål:

Å utdanne kandidater som ønsker å drive helsefremmede undervisning i grunnskole og videregående opplæring med vekt på uteaktiviteter.

Utdanningen er en erfaringsmaster i henhold til de norske masterbestemmelsene. Utdanningen retter seg mot lærere som er i jobb og som gjennomfører et forskningsarbeid i praksisfeltet, og som etter endt utdanning vender tilbake til sin gamle jobb med en nyervervet forskningskompetanse. Intensjonen er å knytte tettere kontakt mellom teori og praksis.

4.0 Prioritering av studier og begrunnelse for disse

I mandatet for utvalget heter det:

” Det skal utarbeides konkrete forslag til nye folkehelse relaterte studier, av minst 15 studiepoengs omfang, som kan være spesialisering fag (3. og 4. studieår) i allmennlærerutdanningen. Studietilbudene skal begrunnes i henhold til strategiske kriterier som høgskolestyret har vedtatt for studieprogrammet ved HH, jf. Sak 2005/1034. Forslagene skal sette opp i prioritert rekkefølge”.

Følgende kriterier er beskrevet i saksframstillingen til Sak 2005 2005/42, arkivsak 05/1034:

- 1) Prioritering og klarere profilering av studieporteføljen. I Campus Elverum, rapport forprosjekt, prosjekt nr 1, Studie- og forskningsprofil, prosjektfase 1, punkt 5.2 *Studieportefølje under folkehelseparaplyen* fremgår det at det framtidig Campus Elverum ønsker folkehelse som profil (Campus Elverum, rapport nr 1, s 11).
- 2) Fleksible studiemodeller
- 3) Regional forankring
- 4) Lokalisering
- 5) Fokus på profesjonsutdanninger
- 6) Internasjonalisering
- 7) faglig kompetanseutvikling
- 8) Kun en avdeling skal være ansvarlig forvalter av et studium.

Følgende studietilbud er foreslått, jf. kap. 3.0.

Studier av 15 – 30 studiepoengs omfang:

Brukerveiledning (15)

Folkehelse (15)

Helsepedagogikk (15)

Hverdagsliv og helse (15)

Kosthold og helse (15)

Pedagogisk entreprenørskap (15)

Kroppsøving 1 * (30)

Kroppsøving 2 (30)

Kunst og håndverk * (30)

Matematikk og uteskole * (revidert Matematikk 4)

Ledelse innen barne- og ungdomsarbeid i kultur og kjønnsperspektiv

Livsstilssykdommer hos barn og unge – forebygging og behandling

Musikk på tvers * (revidert Musikk 1)

Psykisk helse hos barn og unge i kultur og kjønnsperspektiv (30)

Sosialpedagogikk 1 * (30)

Sosialpedagogikk 2 * (30)

Ungdomshelse (15)

Voksenpedagogikk (30)

Flere av disse studier som tradisjonelt har blitt tilbudt LUNA E og er vedtatt for studieåret 2006/2007 * se.kap. 3.0, er nå blitt revidert til å inneha en folkehelseprofil. Vi mener derfor at disse studiene etter omorganisering fortsatt bør tilbys ved Campus Elverum.

Studier av 60 poengs varighet (årsstudier)

Friluftsliv *
 Humanbiologi/menneskets anatomi og fysiologi
 Idrett *
 Kulturforståelse
 Mat og helse
 Tverrfaglig videreutdanning i psykisk helsearbeid
 Tverrfaglig videreutdanning i rus *
 Tverrfaglig videreutdanning i rehabilitering
 Utepedagogikk

* Godkjent i studieprogrammet for 2006/2007.

Studier av 180 studiepoengs varighet

Bachelor i ernæring
 Bachelor i oppvekst, kultur og helse
 Bachelor i rekreasjon og helsefremmende arbeid
 Bachelor i mat, kultur og entreprenørskap
 Bachelor i friluftsliv og entreprenørskap
 Bachelor i mat, kultur og helsefremmende arbeid
 Bachelor ” fire elementer” Det musiske menneske (inkl. kunst-og musikkterapi)
 Bachelor i rehabilitering

4.1 De foreslåtte studiene i lys av strategiske kriterier

Folkehelseprofil

Alle de foreslåtte studier må kunne sies å høre inn under folkehelseprofilen slik den er forstått og beskrevet i kapittel 2. Studienes innhold dreier seg om både fysisk og psykisk helse og om forebyggende arbeid knyttet til mat og ernæring, fysisk aktivitet, kultur og miljø. Videre er det foreslått studier som spesielt tar for seg aktuelle livsstilssykdommer og helseproblemer hos barn og ungdom, og hos personer med spesielle problemer som utviklingshemming og kronisk sykdom, og hvordan disse kan forebygges og behandles. Trivsels- og livskvalitetsaspektet som et viktig element i folkets helse ivaretas gjennom det forebyggende og helsefremmende, og understrekes ytterligere gjennom vektleggingen av friluftsliv, musikk og kunst og håndverk. Det at kultur- og kjønnsperspektivet er vektlagt i en del studier indikerer at også det særegne ved andre kulturer enn den norske vektlegges. I stortingsmeldingen nr 16 – resept for et sunnere Norge, understrekes betydningen av å fokusere på kjønnsperspektivet, og å særlig legge vekt på jenter og kvinners situasjon i helsenorge.

Fleksible studiemodeller

Fleksibilitet i studiemodellene er ivaretatt ved at studier av 15 studiepoengs omfang kan tas separat, og også settes sammen til studier av 30 poengs og 60 poengs varighet. F. eks. kan brukerveiledning, ungdomshelse, folkehelse og helsepedagogikk til sammen utgjøre et

årsstudium i folkehelse. Psykisk helse i kultur og kjønnsperspektiv kan sammen med livsstilssykdommer hos barn- og unge, eller Humanbiologi/menneskets anatomi og fysiologi utgjøre et årsstudium. Det samme kan kroppsøving 1 og 2 og sosialpedagogikk 1 og 2 fordi 2 utgjør en påbygging og progresjon i forhold til 1.

I tillegg til at 30 studiepoengs -studier og årsstudier kan være tilbud til allmennlærerstudenter i 3. og 4. år, er det også tenkt at noen av disse kan være et videreutdanningstilbud til lærere og til andre yrkesgrupper, og de kan inngå i en bachelorutdanning. Årsstudiet i mat og helse kan inngå som første året i bachelor i Mat, kultur, rekreasjon og helsefremmende arbeid og i bachelor i ernæring. Bachelor i oppvekst, kultur og helse er tenkt å stå på ”to ben”

1) a) Sosialpedagogikk: 80 studiepoeng (sos. ped. 1 og 2 + pedagogisk entreprenørskap)

b) Musikk, dans, kunst og kultur: 80 studiepoeng.

2) a) Sosialpedagogikk: 80 studiepoeng (som ovenfor)

b) Mat og helse: 80 studiepoeng

Et annet eksempel kan være årstudiet i idrett (tidligere idrett grunnfag), som kan tas som et spesialiseringfag i allmennlærerutdanningens 3. og 4. år, samtidig som det kan tas som et videreutdanningsstudium og inngår som første år i flere bachelorprogram i idrett. Det finnes flere lignende muligheter i de foreslåtte studiene.

Regional forankring og lokalisering

Det er politisk enighet om å profilere Elverum som folkehelseby. De foreslåtte studier og den kompetansen disse gir underbygger profilen og vil dekke et nødvendig behov for å kunne utvikle folkehelsebyen. I tillegg vil studiene- og den forskning som også må initieres i tilknytning til disse, bidra til kunnskap og kompetanse som vil være betydningsfull i hele innlandsregionen og kanskje også nasjonalt og internasjonalt. Det fleste studier må vel kunne sies å være rettet mot offentlig sektor (lærere og helsepersonell), men utvalget mener også at mange av studiene vil gi kompetanse som er nyttig og som i økende grad vil kunne bli etterspurt i privat sektor (treningsinstitutter og institusjoner som spesialiserer seg på kosthold og ernæring, gårdsturisme, friluftsguiding) og det stadig voksende opplevelsesmarkedet (f. eks studier i friluftsliv, rekreasjon og entreprenørskap). Studiene er foreslått lagt til Campus Elverum. Studiested Elverum har erfaring med å tilby desentraliserte studier, og utvalget mener at dette også vil være fullt mulig for nye studier. Både LUNA-E og HSE har etter hvert fått et godt fungerende fjernundervisningsanlegg og et personale som er fortrolig med bruken av dette. Dette er et nyttig verktøy med tanke på desentralisering av studietilbud. Utvalget har imidlertid ikke funnet å kunne si noe spesifikt om hvilke studier som kun skal gis sentralt og hvilke som skal tilbys desentralisert. Dette må vurderes i tilknytning til vedtak om igangsetting av studietilbud. Det er også et økonomisk spørsmål, som ligger utenfor utvalgets mandat. Studiet i utepedagogikk har som hovedsiktemål å føre undervisningen ut av skolestua og gjennomføre den på en alternativ måte, ved å fokusere på studentaktive måter (ta i bruk ”kropp og sjel”) og hvor lokalmiljøet danner utgangspunkt for læring.

Fokus på profesjonsutdanningene

Den foreslåtte studieporteføljen for Campus Elverum må i høg grad kunne sies å ha fokus på profesjonsutdanningen i og med at de fleste studier er foreslått som spesialiseringsstudier og videreutdanningstilbud for lærere, sykepleiere og annet helsepersonell. De foreslåtte bachelorutdanningene må også forstås som integrerte yrkesrettede utdanninger (jf. § 3 a og b i bachelorforskriften). I tilknytning til bachelorprogrammene i Campus Elverum, bør det være tilbud om videreutdanning i PPU, slik at studenter som utdannes også kan få

undervisningskompetanse i fagene sine. Dette bidrar til å videreføre vårt sterke fokus på profesjonsutdanninger.

Internasjonalisering som drivkraft i studieutvikling

Nåværende studiested Elverum har erfaring med å tilrettelegge for at deler av både bachelor- og videreutdanningsstudier kan tas utenlands. Etter utvalgets vurdering vil dette være fullt mulig for de nye foreslåtte bachelorstudier, og også for studier av mindre omfang. Både i forhold til kultur, rekreasjon, oppvekst, friluftsliv, ernæring vil utenlandsopphold kunne gi verdifull kunnskap og kompetanse. Her vil vi spesielt peke på at studier i land som har en sterkere tradisjon på alternativ metoder for forebygging og på behandlingsformer. Et eksempel på dette kan være Ungarn med sine bad (kurbad). Studietilbudene tar for øvrig sikte å ”ta i bruk de” særegenhetene av natur, mat (ikke minst mat fra naturen) kunst og kultur som vår region har å by på.

Faglig kompetanse

Utvalget har beskrevet noe av den faglig kompetanse som nå finnes i de ”tre ben” som skal utgjøre den fremtidige Campus Elverum: HSE, Institutt for idrettsfag og lærerutdanningsmiljøet. Den samlede kompetansen utgjøres av sykepleiere med ulike typer spesialisering innen fysisk og psykisk helse og også pedagogisk utdanning, et sammensatt fagmiljø innen kroppsøving og idrett, allmennpedagoger, sosialpedagoger, personer med kompetanse innen naturfag, samfunnsfag, musikk, kunst og håndverk, ernæring/mat og helse og matematikk. Utvalget har på grunn av meget begrenset tidsramme ikke hatt muligheter for en mer inngående vurdering og beskrivelse av kompetansen til de fagansatte. Vi mener dette må komme som et resultat av vedtak om studier det skal satses på i nær eller noe fjernere fremtid. Utvalget vil fremheve betydningen av at personalet fra ”de tre ben” Campus Elverum skal stå på kommer sammen og blir kjent med hverandres kompetanse og i samarbeid konkretiserer hvordan denne kan forvaltes og utnyttes i de skisserte studietilbud.

Kun en avdeling skal være ansvarlig forvalter av et studium

Campus Elverum skal være ansvarlig forvalter av de foreslåtte studier.

4.2 Prioritering av studietilbud.

En del studier er som beskrevet i kapittel 3, godt i gang. Disse bør fortsette i og med at det finnes utviklede og gjennomførte studieplaner.

For en del av de foreslåtte studier foreligger det studieplaner. Disse bør kunne tilbys i overskuelig fremtid, mens en del må utvikles videre. Her må en ha et lengre perspektiv.

Utvalget vil prioritere følgende studier i et mer kortsiktig perspektiv:

- 1) Bachelor i oppvekst, kultur og helse
- 2) Årsstudium i mat og helse
- 3) Årsstudium i utepedagogikk

For alle disse studiene foreligger det ferdigutviklede studieplaner som kan sendes fagplan- eller studieutvalg, slik at studiene raskt kan bli etablert.

Alle studiene tar utgangspunkt i fagkompetansen som besittes av allmennlærer-utdanningsmiljøet – noe som bidrar til å videreføre kompetanse på barn, unge og oppvekstsektoren i Campus Elverum.

Etablering av årsstudiet i Mat og helse bidrar til å styrke fagkompetansen på området mat, helse og ernæring i Campus Elverum, noe som er viktig både i forhold til idrettsstudiene, sykepleierutdanningen og lærerutdanningen, og som ikke minst er viktig å styrke med en satsing på folkehelse.

Årsstudiet i utepedagogikk bidrar til å videreføre mange års erfaring og kompetanseoppbygging i LUNA-Elverum innen pedagogisk bruk av uterommet som en lærings- og undervisningsarena. Her er det betydelig fagkompetanse i staben, bl.a avslutter en faglærer dr.arbeid våren 2006. I dette studiet er det også samarbeid med idrett/kroppsøving/friluftsliv. I tillegg er det gjennom mange år etablert samarbeidsavtaler med lokale, eksterne samarbeidspartnere som kan brukes i dette studiet.

En har også øvingslærere med både erfaring og engasjement til å delta i å styrke innholdet i studietilbudet

- 5) Folkehelse
- 6) Ungdomshelse (pågår)
- 7) Psykisk helse for barn og ungdom i kultur og kjønnsperspektiv
- 8) Brukerveiledning
- 9) Helsepedagogikk
- 10) Ledelse av barn- og unge i kultur og kjønnsperspektiv

Utvalget mener at det er viktig å få etablert disse studier i løpet av forholdsvis kort tid, f. eks. i løpet av studieåret 2007/2008 og 2008/2009. Vi vil særlig peke på betydningen av å utvikle og markedsføre disse som spesialiseringsstudier i allmennlærerutdanningens 3. og 4. år slik at vi kan vedlikeholde mulighetene og kulturen for å tilby deler av allmennlærerutdanningen i Elverum.

I tillegg mener vi disse studiene representerer ”en trend i tida” om å satse på folkehelse, som derved gir et betydelig rekrutteringsgrunnlag for etter- og videreutdanning for lærere og helsepersonell. Studier av kortere varighet kan settes sammen av ulike moduler som kan utgjøre årstudier.

Utvalget føler en viss bekymring for rekrutteringsgrunnlaget for allmennlærerutdanningens 3. og 4. år i og med at studentene skal gå de to første årene på Hamar. Spørsmålet er om dette vil medføre at et stort flertall av allmennlærerstudentene også vil foretrekke å ta 3. og 4. året i det miljøet de startet og har gått de to første årene. Vi mener derfor det er viktig å ganske raskt sette i gang med bachelorutdanninger som et ledd i å opprettholde, evt. øke studentantallet i Elverum.

Utvalget vil også peke på betydningen av å prioritere studier som selvsagt ivaretar folkehelseprofilen, og som samtidig innbærer et samarbeid og en integrering av personalet fra de tre miljøene som vil utgjøre Campus Elverums ”tre ben”. I denne prosessen kreves det omstillingsevne og at alle tre miljøer må tenke nytt. Det er likevel grunn til å tro at det er personell fra allmennlærerutdanningsmiljøet som har den største utfordringen. En god begynnelse er at representanter fra disse tre miljøene går sammen om å videreutvikle de studietilbud det velges å satse på, på kort og lang sikt.

5.0 Fagkompetansen i Campus Elverum

5.1 Fagmiljøet ved HSE

HSE har et aktivt forskningsmiljø innenfor innsatsområdet *Helsefremmende og forebyggende psykisk helsearbeid i lokalsamfunnet* (PHIL), som har produsert en lang rekke nasjonale og internasjonale publikasjoner gjennom flere år. Forskningsarbeidet ledes av professor Jan Kåre Hummelvold, og inkluderer flere av HSEs ansatte, bl.a. to rekrutteringsstipendiater, en førstelektor og en professor II. Forskningsmiljøet har utviklet et mastergradstudium: Master of Mental Health and Care som er godkjent av NOKUT og som vil starte opp høsten 2006.

Videre har fagmiljøet en 1.amanuensis med doktorgrad i sykepleievitenskap med et kjønnsperspektiv, en 1.amanuensis i biologi, en høgskolelektor med hovedfag i sykepleievitenskap knyttet til hjertelidelser hos kvinner, to høgskolelektorer med fordypning i folkehelsevitenskap, en høgskolelektor med helsesøsterutdanning, Samt en stipendiat hvor prosjektet er knyttet til sykdom hos pasienter med innvandrerbakgrunn.

5.2 Fagmiljøet ved institutt for idrett

Institutt for idrettsfag har et fagmiljø som kan profilere en rekke av de foreslåtte studiene. Miljøet inkluderer bl.a. to 1.amanuenser med idrettssosiologi. Den ene med en doktoravhandling som tar for seg helse innenfor storbyproblematikk. Den andre med doktoravhandling om kommersialisering av toppfotball og med friluftsliv, fysisk aktivitet og psykisk helse og kjønnsproblematikk som forskningsinteresser.

Videre finnes det fra høsten 2006 en 1. amanuensis med doktoravhandling omkring læringsstrategier i forbindelse med orientering. Denne personen har også hovedfag i helsepedagogikk.

Miljøet har også en 1.lektor i fagdidaktikk/friluftsliv og internasjonalt arbeid med forskning omkring fagdidaktiske problemstillinger.

Flere høgskolelektorer har kompetanse innenfor generell/allsidig idrett, kroppsøving, orientering, friluftsliv og høsting av naturen, idrettspsykologi, fysisk aktivitet/kultur og samfunn og trenerkurs.

5.3 Fagmiljøet ved LUNA-Elverum:

Dette fagmiljøet kan også profilere mange av de foreslåtte studiene. Her er det to 1.lektorer og to høgskolelektorer med fordypning i fagene forming og musikk.

En høgskolelektor har hovedfag i ernæring og en 1.lektor med hovedfag i samfunnsfag.

Videre er det fire høgskolelektorer med hovedfag i pedagogikk, og fire høgskolelektorer med hovedfag i naturfag og matematikk.

Referanseliste:

- Acheson, D (1988). Public Health in England: The report of the Committee of Inquiry into the future development of the Public Health Function. London
- Campus Elverum rapport forprosjekt Prosjekt nr.1 Studie- og forskningsprofil på campus Elverum. Prosjektfase 1
- Det Kongelige Helsedepartement (2002). Stortingsmelding nr. 16 (2002- 2003) Resept for et sunnere Norge.Folkehelsepolitikken, Hentet fra:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/069d160b7cf54b04a1a375515d01659a/no/pdfs/stm200220030016000dddpdfs.pdf>
- Hauge og Mittelmark (2003). Helsefremmende arbeid i en brytningstid. Fagbokforlaget
- Kunnskapsdepartementet, nærings- og handelsdepartementet, kommunal- og regionaldepartementet (2002). «Se mulighetene og gjør noe med dem» Strategi for entreprenørskap i utdanningen 2004-2008 Hentet fra:
https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/grunnskole/strategiplaner/75561_entrepenorskap_strategi.pdf
- NOU 1998:18 (1998). Det er bruk for alle. *Styrking av folkehelsearbeidet i kommunene*. Hentet fra:<https://www.regjeringen.no/contentassets/7208dd51a36340a6b4e7401d6854f603/no/pdfa/nou199819980018000dddpdfa.pdf>
- Protokoll fra høgskolestyrets vedtak på sak 2005/61
- Utdannings- og forskningsdepartementet (2003) Rammeplan for allmennlærerutdanningen. hentet fra: https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/pla/2006/0002/ddd/pdfv/175666-rammeplan_2003_allmennlaererutd.pdf
- Strategiske kriterier vedtatt for studieprogrammet ved HH jf.sak 2005/1034
- Utdannings- og forskningsdepartementet. (2005). *Kunnskapsløftet - invitasjon til høring.*: Utdannings- og forskningsdepartementet. Hentet fra:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2005/horing-forslag-til-fag-og-timefordelig-f.html?id=97411>.
- World Health Organization (1986) Ottawa Charter for Health Promotion. hentet fra:
<https://www.euro.who.int/en/publications/policy-documents/ottawa-charter-for-health-promotion,-1986>
- World Health Organization (2002) The World Health Report 2002 –Reducing Risks, Promoting Healthy Life hentet fra: https://www.who.int/hiv/whr_press/en/

